

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Sociaal-Juridische Dienstverlening
voltijd/deeltijd

Saxion Hogeschool

De kracht van
kennis.

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Sociaal-Juridische Dienstverlening
voltijd/deeltijd

Hogeschool Saxion

CROHO nr. 34641

Hobéon Certificering

Datum

8 juli 2013

Auditteam

drs. G.J. Stoltenborg
mr. H.J.L.M van de Luytgaarden
drs. J.A. Waal
mevrouw K. Schouten

Secretaris

drs. G.W.M.C. Broers

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	3
3.	INLEIDING	5
4.	OORDELEN OP NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	7
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	23
6.	AANBEVELINGEN	25
BIJLAGE I	Scoretabel	27
BIJLAGE II	Opleidingsspecifieke eindkwalificaties	29
BIJLAGE III	Schematisch overzicht opleidingsprogramma	43
BIJLAGE IV	Programma, werkwijze en beslisregels	51
BIJLAGE V	Lijst geraadpleegde documenten	55
BIJLAGE VI	Overzicht auditteam	57

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Saxion Hogeschool
status instelling (bekostigd of rechtspersoon voor hoger onderwijs)	Bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	positief
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	Sociaal- Juridische Dienstverlening
registratienummer croho	34641
domein/sector croho	Gedrag en maatschappij
oriëntatie opleiding (hbo – wo)	hbo
niveau opleiding (associate degree – bachelor – master)	bachelor
graad en titel	Bachelor of Law
aantal studiepunten (ec's)	240
afstudeerrichtingen	1. Dienstverlening 2. Recht 3. Algemeen
onderwijsvorm(en) ¹	Competentiegericht onderwijs
locatie(s)	Deventer
variant(en)	Voltijd en deeltijd (studieroute SJD-compact en 'gewone' deeltijd)
relevante lectoraten	n.v.t.
datum audit / opleidingsbeoordeling	20 maart 2013

¹ Hieronder worden bijvoorbeeld verstaan: afstandsonderwijs, werkplekgerelateerd onderwijs, flexibel onderwijs, competentiegericht onderwijs of onderwijs voor excellente studenten.

Basisgegevens **hbo-bacheloropleiding SJD**, voltijd, deeltijd

Instroom (aantal)	2007	2008	2009	2010	2011	2012
▪ voltijd	2	38	69	84	99	124
▪ deeltijd	4	25	29	36	34	19
uitval (percentage)						
uit het eerste jaar	2006	2007	2008	2009	2010	2011
▪ voltijd ²	57%	-	42%	43%	39%	39%
▪ deeltijd	50%	100%	12%	18%	17%	27%
rendementen			2005	2006		
Voltijd			66%	62%		
deeltijd			88%	80%		
docenten (aantal + fte)			aantal	Fte		
▪ voltijd én deeltijd docenten			17	12 fte		
opleidingsniveau docenten (percentage) ³			Bachelor	Master	PhD.	
▪ Voltijd en deeltijd			21%	79%	-	
docent-student ratio ⁴						
▪ voltijd			1: 27,65			
▪ deeltijd			1: 27,65			
contacturen (aantal) ⁵			1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	4 ^e jaar
▪ voltijd			25	25	Stage in 3.1 en 3.2. 25 in 3.3 en 3.4	Minor en afstud.
▪ deeltijd			8	8	8	-

² Het aandeel van het totaal aantal bachelorstudenten (eerstejaars ho) dat na één jaar niet meer bij de opleiding staat ingeschreven, zo mogelijk voor de laatste zes cohorten.

³ Het aandeel docenten (onderwijzend personeel) met een hbo, master en PhD in het totaal aantal docenten (onderwijzend personeel).

⁴ De verhouding tussen het totaal aantal ingeschreven studenten en het totaal aantal fte's aan onderwijzend personeel van de opleiding in het meest recente studiejaar.

⁵ Het gemiddeld aantal klokuren per week aan geprogrammeerde contacttijd, voor ieder jaar van de opleiding.

2. SAMENVATTING

De opleiding Sociaal-Juridische Dienstverlening (hierna: SJD) in de varianten voltijd en deeltijd, leidt studenten op voor posities op de arbeidsmarkt die liggen op het raakvlak van maatschappij en recht. Dit type opleidingen, waarbij sprake is van veel aandacht voor juridische aspecten, laat de afgelopen jaren een forse toename zien van het aantal studenten.

Binnen Saxion is de opleiding gestart in 2002 binnen de (toenmalige) Academie Mens en Maatschappij. Een jaar later volgde onderbrenging bij de Academie Bestuur & Recht. Onderzoek in de jaren daarna liet zien, dat er binnen de driehoek Apeldoorn, Deventer en Zutphen behoefte bestond aan sociaal-juridisch afgestudeerde hbo'ers. Vanaf 2008 biedt Saxion de opleiding SJD aan op haar vestiging in Deventer; de gelijknamige opleiding in Enschede is afgebouwd, die in Deventer 'draait' vanaf 2011-2012 de volledige vier studiejaren.

Het auditteam trof een opleiding aan waarvan het belangrijkste kenmerk samen te vatten valt onder de term 'dynamisch'. Onder een strakke regie wist zij in het onderzoek door Elsevier in 2012 de eerste plaats te bereiken onder de SJD opleidingen in Nederland.

De gesprekspartners tijdens de audit: management, docenten, studenten, alumni en werkveld, zijn gemotiveerd, tonen gedrevenheid en zijn actief betrokken bij het verder ontwikkelen van de beide varianten van de opleiding.

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties: goed

De beoogde eindkwalificaties van de bacheloropleiding SJD, zowel voltijd als deeltijd, zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie goed, gelet op de volgende door het auditteam vastgestelde feiten:

- de eindkwalificaties van de opleiding sluiten aan bij het landelijke beroeps- en competentieprofiel;
- deze eindkwalificaties van de opleiding hebben een duidelijke beroepsgerichtheid;
- de opleiding onderscheidt verschillende beroepsrollen, met daarin opleidings specifieke en generieke hbo-competenties verwerkt;
- de onderzoekscomponent is in de eindkwalificaties verankerd;
- de beoogde eindkwalificaties zijn van het niveau waar de arbeidsmarkt om vraagt.

De opleiding heeft duidelijk zicht op relevante ontwikkelingen binnen het beroepenveld. Van belang vindt het auditteam de toekomstgerichtheid van de opleiding. Er zijn gestructureerde contacten met het werkveld. De opleiding houdt de eindkwalificaties en de inhoud van het opleidingsprogramma regelmatig tegen het licht. Het niveau van de eindkwalificaties sluit wat breedte en diepgang betreft aan bij de Dublin Descriptoren. Op het terrein van onderzoek en van internationalisering valt, zoals de opleiding het zelf zegt, 'nog winst te boeken'. Op beide punten moet het ambitieniveau verder omhoog, zo vindt het auditteam.

Op grond van de goede uitwerking van de competenties, de nadrukkelijke aansluiting van de opleiding bij de eisen van het beroepenveld en het feit dat docenten en management voortdurend de vakinhoudelijke kant van het SJD studieprogramma kritisch tegen het licht houden, komt het auditteam derhalve bij Standaard 1 voor beide varianten tot het oordeel 'goed'.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving: goed

Het programma, de studielast, de begeleiding van studenten, het personeel en de opleidings specifieke voorzieningen maken het studenten mogelijk de eindkwalificaties te realiseren binnen zowel de voltijd- als de deeltijdvariant. De volgende bevindingen liggen daaraan ten grondslag.

- De onderwijsvisie van de opleiding is goed beschreven en is terug te vinden in de didactische werkvormen.
- Het programma is wat inhoud, breedte en diepgang betreft, goed uitgewerkt.
- Het curriculum kenmerkt zich door een structuur waarbinnen de kennis- en de vaardighedencomponent zijn uitgewerkt. Er is verder sprake van een wisselwerking tussen de theorie- en de praktijkcomponent van de opleiding.
- De kenniscomponent is duidelijk aanwezig in het curriculum, een constatering die ook het werkveld onderschrijft.
- Docenten zijn vakinhoudelijk en didactisch toegerust voor hun taak.
- Het aantal contacturen is ruim voldoende.
- Studenten zijn positief over de begeleiding door de opleiding.

De opleiding biedt voltijd- en deeltijdstudenten een samenhangend curriculum aan waarbij het niveau van de voorzieningen als bovengemiddeld geldt. Het auditteam stelt vast dat de opleiding studenten in staat stelt om de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Het auditteam concludeert dat studenten de eindkwalificaties kunnen bereiken waarbij zowel de kennis- als de vaardighedencomponent in het programma zijn verankerd. Docenten zijn wat kennis betreft voldoende toegerust voor het verzorgen van onderwijs en krijgen de gelegenheid zich verder te ontwikkelen. Het auditteam komt bij Standaard 2 voor de varianten voltijd en deeltijd tot het oordeel 'goed'.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties: voldoende

De opleiding beschikt over een voldoende uitgewerkt toetsstelsel. De opleiding hanteert een set heldere criteria bij de beoordeling van de toetsen en beroepsproducten. De opleiding toetst zowel kennis als vaardigheden op een uitgebalanceerde wijze. Het niveau van de toetsen, uitgedrukt in diepgang en breedte, is zeker op hbo-bachelorniveau.

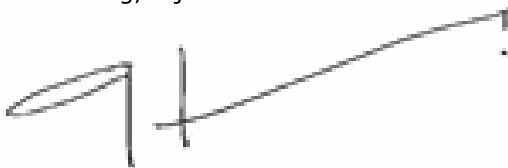
De door het auditteam bestudeerde eindwerkstukken van beide varianten zijn ten minste van voldoende niveau. Veruit de meeste eindwerkstukken passen binnen een nauwsluitend kader dat door de opleiding gehanteerd wordt. Eindwerkstukken laten een strak raamwerk zien. Het auditteam bepleit voor de toekomst een wat meer 'speelse' omgang met dat strakke kader.

Gelet op het bovenstaande concludeert het auditteam dat de opleiding op een adequate wijze toetst dat het eindniveau van de opleiding op hbo-bachelorniveau ligt. Het auditteam komt bij Standaard 3 tot het oordeel 'voldoende'.

Algemene conclusie

Het auditteam constateert dat de Saxion opleiding SJD in de varianten voltijd en deeltijd er in voldoende mate in slaagt een opleiding aan te bieden die ruim voldoet aan de eisen / wensen van het werkveld en van studenten. De opleiding heeft essentiële punten op orde en kan zich de komende jaren verder ontwikkelen, met name op het terrein van onderzoek en internationalisering. Het samenvattend oordeel over deze SJD opleiding in beide varianten luidt dat er sprake is van een opleiding op hbo-bachelorniveau.

Den Haag, 8 juli 2013

drs. G.J. Stoltenborg,
voorzitter

drs. G.W.M.C. Broers,
secretaris

3. INLEIDING

In Nederland bieden zeven hbo-instellingen een SJD opleiding aan. Saxion Hogeschool is er daar een van en biedt de opleiding aan in de varianten voltijd en deeltijd. Vanuit een Europees perspectief bezien, is de opleiding SJD uniek waarbij een sociaal-agogische component gecombineerd wordt met een juridische component. Het onderscheid tussen de SJD opleidingen in Nederland is veelal terug te voeren op de wijze waarop de individuele opleidingen beide componenten vorm geven en de nadruk die zij leggen op één van beide componenten. De Saxion opleiding heeft een duidelijk beeld van haar eigen positie ten opzichte van de andere SJD-opleidingen.

De opleiding wil haar contacten met het werkveld verder uitbreiden én intensiveren. Zo wil de opleiding op structurele basis op korte termijn haar contacten met het werkveld, waaronder stage verlenende instanties, nauwer aanhalen om op deze wijze versneld actuele ontwikkelingen in het werkveld te traceren en de implicaties hiervan voor de opleiding te inventariseren. De contacten met het werkveld leiden ertoe dat de opleiding zicht heeft op de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden in de regio. Verschillende trends onderscheidt zij daarbij. Kernbegrippen hierbij zijn: toegenomen mondigheid en juridisering van de maatschappij, trends die ook waarneembaar zijn bij andere SJD opleidingen.

Vorige accreditatie

Uit het accreditatierapport van 2007 en het daaropvolgende besluit van de NVAO uit 2008 ontstaat het beeld dat de opleiding eindkwalificaties hanteerde die aansluiten bij de beroepspraktijk van de SJD'er. Deze sloten aan op de Dublin Descriptoren en boden de student de mogelijkheid het hbo-bachelorniveau te bereiken.

Kennisontwikkeling vond plaats aan de hand van aan de praktijk ontleend studiemateriaal en voor de opleiding relevante literatuur. Er was sprake van een goede horizontale- en verticale samenhang van het studieprogramma dat verder gekarakteriseerd wordt door een consequent doorgevoerde leerlijnenstructuur. Studielast en begeleiding door docenten waren voldoende. De gebruikte werkvormen hadden een relatie met het didactisch concept; de uitvoering ervan in de praktijk toont aan dat de student zijn eindkwalificaties verwerft door actief leren binnen een persoonlijke leerweg. De docenten waren voldoende op de hoogte van ontwikkelingen in het werkveld. Er was beleid ontwikkeld om op korte termijn een directe verbinding te leggen met een op te richten kenniskring. Op het terrein van kwaliteitszorg gaf het panel aan, kennis te hebben genomen van verbetermaatregelen en van evaluaties op basis waarvan de opleiding verbeteringen doorvoert.

Ten aanzien van de beoordeelde eindwerkstukken meldt het toenmalige panel dat niet helder werd waar de opleiding de cesuur voldoende/onvoldoende legde. De begeleiding in het studiejaar 2006/2007 was niet vlekkeloos. De opleiding reageerde hierop door de begeleiding te verbeteren met ingang van het daaropvolgende studiejaar. Het verbeterplan dat de opleiding rond dit punt opstelde, stelde het panel tevreden.

Na de audit in 2007 heeft de opleiding een aantal maatregelen genomen die samengevat als volgt luiden:

- de opleiding kent drie uitstroomprofielen die recht doen aan recente ontwikkelingen in het werkveld;
- de contacten met het werkveld zijn verder gestructureerd hetgeen onder andere blijkt uit de betrokkenheid van gastsprekers uit het werkveld bij de opleiding;
- 'Veel energie', zoals de opleiding het zelf uitdrukt, is gestoken in de verdere ontwikkeling van de toetsing. De positie van de examencommissie is versterkt en de toetsing in de afstudeerfase is onder de loep genomen;
- meer aandacht voor taalvaardigheid van studenten;
- er is een nieuwe beroepenveldcommissie geïnstalleerd. Haar betrokkenheid bij de inhoud en vormgeving van het onderwijs is versterkt.

4. OORDELEN OP NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

Beoogde eindkwalificaties

Standaard 1: De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat inhoud, niveau en oriëntatie betreft geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde eindkwalificaties passen wat betreft niveau (bachelor-master) en oriëntatie (hbo-wo) binnen het Nederlands kwalificatieraamwerk. Zij sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding.

Bevindingen

Visie

Een kenmerk van de opleiding SJD is om studenten op te leiden tot een professional op het terrein van recht en daarbij toepasbare praktijkgerichte kennis te ontwikkelen op sociaal agogisch én juridisch terrein. De opleiding stelt zich nadrukkelijk tot doel studenten een actieve bijdrage te laten leveren aan het vakgebied waar zij deel van uitmaken. Zij wil studenten opleiden, meer dan thans het geval is, tot internationaal gevormde *Bachelor of laws* die bijdragen aan zowel de internationale als de multiculturele gemeenschap. Het auditteam onderschrijft deze visie en kwalificeert dit als ambitieus. De opleiding kan daarnaast een scherper eigen profiel neerzetten.

Nauw verband houdend met de visie is het type vraagstukken waar de afgestudeerde SJD'er mee te maken krijgt. In de beroepspraktijk krijgt hij nogal wat 'voor zijn kiezen'. De opleiding moet studenten weerbaar maken, moet studenten op een adequate wijze leren omgaan met problemen waar cliënten mee te maken krijgen en die zij de SJD'er voorleggen waarbij ze om een adequate, bij hen passende oplossing vragen.

Het auditteam onderschrijft hierbij de tweedeling die de opleiding constateert in het vakgebied daar waar de student werkzaam is: front- of backoffice. Deze ontwikkeling heeft ertoe geleid dat de opleiding sinds twee jaren drie uitstroomprofielen aanbiedt. Naast het algemeen uitstroomprofiel gaat het om de profielen: Recht en Dienstverlening. Zij bieden studenten de gelegenheid zich te verdiepen in specifieke doelgroepen en de bijbehorende vraagstukken.

De startende beroepsbeoefenaar

De opleiding leidt student op die beschikken over voldoende vakinhoudelijke kennis en die in staat zijn om de kennis toe te passen in het werkveld. In een gesprek met het werkveld is het auditteam gebleken dat de opleiding hierin slaagt.

Het auditteam beoordeelt de inhoud van de set competenties en de rollen die de student moet kunnen vervullen als beginnend SJD'er als belangwekkend. Deze relevantie verwijst in het bijzonder naar het feit dat de arbeidsmarkt de kwalificaties waarover afgestudeerden beschikken eist.

De opleiding geeft blijk van zicht op de arbeidsmarkt. Zelf geeft ze aan dat peilingen naar arbeidsmarktbehoefte meer systematisch en structureel kunnen plaatsvinden. Inmiddels heeft de opleiding maatregelen genomen om dit te effectueren. Docenten spelen hierbij een belangrijke rol. Zij signaleren actuele ontwikkelingen, bespreken deze binnen het team waarna zij vastgelegd worden in verbeterplannen. In dit verband noemt de opleiding een aantal ontwikkelingen die van invloed zijn op de inhoud van de opleiding en die het auditteam onderschrijft.

Hiertoe behoren: de terugtrekkende overheid waardoor er een groter beroep gedaan wordt op zelfredzaamheid, liberaliseren en privatisering van de markt, toename van de schuldenproblematiek, ook onder inkomensgroepen waar dat eerder niet het geval was en het voorkomen van juridische procedures door ingrijpen in de pre-juridische fase. De opleiding speelt hierop in door het aanbieden van specifiek op deze thema's gerichte studieonderdelen.

In het werkveld blijft behoefte bestaan aan afgestudeerden van deze opleiding. Zowel de beroepenveldcommissie van de opleiding als vertegenwoordigers uit het werkveld waarmee het auditteam heeft gesproken, geven aan dat bij hen de voorkeur uitgaat naar SJD-afgestudeerden omdat bij hen het sociaal aspect duidelijk aanwezig is, in tegenstelling tot hbo-juristen die toch meer geschoold zijn in de puur juridische aspecten waarbij de sociale component meer op de achtergrond speelt.

Beroeps- en opleidingsprofiel

Het vigerende landelijk opleidingsprofiel uit 2008 kenmerkte zich al door een verschuiving van het vakgebied SJD van het sociaal agogische domein naar de sector Economie van het HBO. De situatie thans laat zich als volgt beschrijven: SJD is een opleiding in het domein *Laws* binnen het hoger economisch onderwijs. In het competentieprofiel zijn dan ook kennis, inzicht en vaardigheden opgenomen op het terrein van management en organisatie en is de juridische component verder versterkt. Dit laatste is ook duidelijk zichtbaar in de verschillende studieonderdelen en de leerlijnen waar wij onder Standaard 2 aandacht aan besteden.

De SJD-opleiding van Saxion Hogeschool sluit aan bij het op landelijk niveau vastgestelde beroeps- en opleidingsprofiel. Positief is het auditteam over het feit dat dit uit 2008 daterend profiel en de hiervan afgeleide competenties op korte termijn op landelijk niveau herzien zullen worden en dat de eerste activiteiten inmiddels zijn ontplooid. Het werkveld speelt hier een rol bij het opnieuw invulling geven aan het profiel en de daarvan afgeleide competenties. Tijdens een landelijke SJD bijeenkomst zijn recent de uit 2008 daterende eindkwalificaties tegen het licht gehouden. Dit heeft tot de conclusie geleid dat de competenties op zich weinig aan actualiteitswaarde hebben ingeboet. De competentie rond samenwerken zou wel meer expliciet genoemd kunnen worden en een meer prominente plek verdienen in het curriculum in de toekomst.

Het auditteam heeft een eerste proeve van deze nieuwe set competenties bestudeerd. Daaruit is inderdaad het beeld ontstaan dat de formulering van de competenties niet veel is gewijzigd. Veelmeer is er sprake van scherpere formuleringen. Goed waarneembaar is wél bij deze proeve dat ook aan het ondernemerschap aandacht wordt besteed. Concreet: door recente ontwikkelingen op de arbeidsmarkt zien we een toename van het aantal zzp'ers. Voor de bijgestelde set competenties betekent dit nadrukkelijk 'solide' kennis van het arbeidsrecht. Ook de resultaatgerichtheid, commercialisering, meer aandacht voor bedrijfsvoering werpen hun schaduw vooruit. Herkenbare ontwikkeling, zo stelt het auditteam vast.

De competenties

De competenties zijn afgeleid van het landelijk vastgestelde beroeps-/opleidingsprofiel. Zij zijn zodanig beschreven, dat er sprake is van voldoende onderscheid ten opzichte van andere sociaal-agogische en juridische opleidingen. Er is sprake van een set competenties met de volgende karakteristieken: kennis verwerven en toepassen, diagnosticeren, keuzes maken, adviseren, belangen behartigen, bemiddelen, (juridisch) dossierbeheer, preventief werken en coachen. De opleiding sluit daarbij aan bij de eisen die op landelijk niveau zijn afgesproken.

De afgestudeerde SJD'er is in staat om:

- relevante feiten te verzamelen en te selecteren via een intakeprocedure of dossieronderzoek met als resultaat een probleemstelling en een of meer (juridische) vragen;
- argumenten af te wegen evenals persoonlijke omstandigheden en maatschappelijke factoren om zo te komen tot een plan van aanpak en/of (bindende) beslissingen in rechtsvragen op basis van feiten materiaal en/of rechtsregels. Hij zoekt en benut daarbij de bestaande discretionaire ruimte;
- zowel juridisch als niet-juridisch advies te geven op basis van een diagnose en (voorlopige) beslissingen;
- de belangen te behartigen van anderen en het verlenen van (rechts)bijstand;
- te onderhandelen en te bemiddelen in een juridisch geschil en dit te kunnen afdoen buiten gerechtelijke procedures om met gebruikmaking van technieken op het gebied van conflicthantering;
- dossiers en/of cliëntvolgsystemen aan te leggen en te beheren evenals het bewaken van de doorloop, samenhang en afsluiten/overdragen ervan;
- kennis van de culturele achtergrond te benutten in iedere fase van het dienstverleningsproces en daarbij verantwoorde keuzes te maken in situaties waarin zich dilemma's voordoen;
- op basis van ervaringsgegevens of praktijkonderzoek naar situaties en/of problemen van cliënten binnen de van toepassing zijnde wet- en regelgeving knelpunten te signaleren, om vervolgens op basis van een plan van aanpak de herhaling van problemen te voorkomen;
- individuen en/of groepen te coachen, te begeleiden, toezicht te houden en te controleren bij het realiseren of vergroten van hun zelfredzaamheid.

Het auditteam beoordeelt de set competenties als voldoende adequaat en is verder van oordeel dat de opleiding ervoor zorgdraagt dat de SJD-competenties voldoen aan de eisen van een hbo-bachelor, door de koppeling van de competenties aan de Dublin Descriptoren. Goed is dat de eerste contouren van een bijgesteld profiel zichtbaar zijn (zie hierboven).

De opleiding heeft de competenties op een adequate en goed te volgen wijze gekoppeld aan beroepssituaties. Zij geven een concreet beeld van het beroepenveld en van de werkzaamheden van de afgestudeerde SJD'er.

De verschillende competenties komen op drie niveaus terug in de opleiding. In het Onderwijs- en toetsplan SJD voor het huidige studiejaar is dit duidelijk beschreven. De niveaus van de propedeuse en de postpropedeuse maakt de opleiding zichtbaar op de competentiekaarten. Studenten passen competenties toe in situaties uit de praktijk waarbij zij bij het uitwerken van opdrachten gebruik maken van eerder verworven en steeds ingewikkelder wordende kennis én daarbij behorende vaardigheden.

Niveau

De opleiding besteedt veel aandacht aan het bepalen van het niveau van de set competenties. Daarbij legt zij een in de documentatie goed beschreven verband tussen de doelstellingen en het programma van de opleiding enerzijds en de Dublin Descriptoren anderzijds. Concreet beschrijft zij per Dublin Descriptor hoe zij het niveau borgt en welke studieonderdelen daarvoor garant staat. Goed is tevens dat de opleiding aangeeft binnen welke leerlijn dit vorm krijgt.

Onderhoud profiel en competenties

Hierboven is erop gewezen dat het werkveld bij het opstellen van profiel en competenties nadrukkelijk betrokken is geweest op landelijk niveau. Het auditteam heeft ook vastgesteld dat de opleiding zicht heeft op nieuwe ontwikkelingen die van belang zijn of kunnen worden voor hun opleidingsdoelen.

Het feit dat de opleidingen op het terrein van SJD iedere vijf/zes jaar het profiel en de set competenties aanpassen, is positief. De opleidingen hebben voldoende zicht op de eisen die het werkveld stelt aan afgestudeerden. Ook toont het aan dat de opleidingen samenwerken en daarbij hun activiteiten afstemmen.

Landelijk is de afstemming met het beroepenveld in orde. De afstemming van de opleiding met de eigen omgeving, de werkveldcommissie, vindt systematisch plaats. Het auditteam constateert na een gesprek met de leden van de werkveldcommissie én na bestudering van verslagen van bijeenkomsten met deze commissie, dat de opleiding hen regelmatig raadpleegt. De commissie zou wel uitgebreid kunnen worden met vertegenwoordigers uit de private sector. Dit betekent ook op termijn een andere focus in het onderwijs: de SJD'er als ondernemer. Dat ligt dan in het verlengde van de eerdere constatering dat zzp'ers binnen het vakgebied SJD hun intrede hebben gedaan.

De leden van de werkveldadviescommissie die het auditteam gesproken heeft, lieten blijken nadrukkelijk geïnteresseerd te zijn in de inhoud en kwaliteit van de opleiding en hierover met de opleiding blijvend van gedachte te willen wisselen. Enkele leden van de werkveldadviescommissie zijn (gast)docent binnen de SJD-opleiding en nemen deel aan de stage voorlichting aan studenten. In dit verband merkt het auditteam op dat de opleiding onderwijsmodules kan ontwikkelen tot contractonderwijs voor het veld in samenspraak met haar werkveldcommissie.

Internationalisering

In het curriculum besteedt de opleiding aandacht aan internationale (wet- en regelgeving vanuit Brussel) en multiculturele aspecten. Aan het einde van het tweede studiejaar kiest de student voor een van de drie uitstroomprofielen die de opleiding aanbiedt. Als een student kiest voor het algemene profiel, kan deze in het derde jaar een vrije minor kiezen die hij geheel in het buitenland kan volgen. In dit verband merkt de opleiding op dat het omgaan met cliënten een belangrijk onderdeel is van de beroepshouding van een SJD'er.

De opleiding noemt als één van haar ambities om het aspect internationalisering verder te versterken. Het auditteam ondersteunt de opleiding nadrukkelijk bij haar streven de internationale component verder te versterken. De opleiding besteedt in haar Teamjaarplan over 2013 nadrukkelijk aandacht aan dit aspect.

Het auditteam merkt op dat de opleiding kan overwegen om intensiever samen te werken met buitenlandse opleidingen met een juridische en/of sociale component. Participatie van buitenlandse docenten aan het SJD-onderwijs behoort daarbij tot de mogelijkheden. Ook op dit punt merkt het auditteam op dat dit nog verdere uitwerking behoeft. Onderwijsinstellingen in Vlaanderen zullen volgens het auditteam daar ongetwijfeld in geïnteresseerd zijn.

Onderzoek

De opleiding heeft onderzoeksvaardigheden in het curriculum opgenomen. In het studieprogramma is aanwijsbaar ruimte voor methodisch werken bij het uitvoeren van toegepast onderzoek én bij het werken met vakmethodiek. Zo leert de student onderzoeksmethodiek binnen de studieonderdelen Probleemanalyse en Onderzoeksvaardigheden. Vakmethodiek leert de student door het volgen van een apart daartoe opgenomen studieonderdeel.

Het is in dit verband goed dat de opleiding zelf als ambitie formuleert om de onderzoekscomponent verder uit te bouwen en uit te werken. Verder ziet de opleiding mogelijkheden voor onderzoek daar waar sprake is van 'transitievraagstukken' (het overdragen van bevoegdheden van hogere naar lagere overheden) waar steden mee te maken krijgen.

Denk hierbij aan veranderingen binnen de jeugdzorg van provincie naar gemeenten en de overgang van de AWBZ naar de WMO. Het was met name de beroepenveldcommissie die de opleiding hierop wees als een belangrijk speerpunt voor de opleiding.

Het auditteam onderschrijft de constatering van de opleiding dat een intensievere samenwerking met de lectoren tot de mogelijkheden behoort. Ook spreekt de opleiding de wens uit om over een eigen lectoraat te beschikken. Vooralsnog adviseert het auditteam de opleiding de bestaande samenwerking binnen Saxion te intensiveren en ook de lectoren van de Hogeschool Utrecht en de Hogeschool van Amsterdam, die werkzaam zijn op het SJD onderzoeksterrein te betrekken.

Weging en Oordeel

Het auditteam komt bij Standaard 1 tot het oordeel: goed. De volgende overwegingen hebben tot dit oordeel geleid.

- De competenties die op landelijk niveau zijn opgesteld zijn passend in het licht van het beroep sociaal juridische dienstverlener. De opleiding heeft goed zicht op ontwikkelingen in het werkveld door haar beroepenveldcommissie en houdt hiermee terdege rekening bij de verdere vormgeving van haar onderwijs. Positief is het auditteam ook over de door hem bestudeerde eerste aanzet tot een nieuwe beroeps- en opleidingsprofiel waarbij de inbreng van het werkveld duidelijk zichtbaar is.
- De competenties van de opleiding hebben naar het oordeel van het auditteam een duidelijke beroepsgerichtheid. Het auditteam constateert, mede na een gesprek met het werkveld, dat de opleiding met haar profiel aansluit bij de behoefte van het werkveld. De beroepenveldcommissie adviseert de opleiding nadrukkelijk over ontwikkelingen in het werkveld die zij van wezenlijk belang acht voor de opleiding en haar afgestudeerden.
- De opleiding heeft de set competenties goed uitgewerkt en deze op een duidelijke wijze gekoppeld aan beroepssituaties, een koppeling die daarmee voor iedere geïnteresseerde in het vakgebied duidelijk is. Daarbij is het niveau goed uitgewerkt en gekoppeld aan de Dublin Descriptoren.
- De opleiding beschikt weliswaar over een internationale component maar het auditteam is toch van mening dat deze internationale component binnen de opleiding meer aandacht verdient. In het nieuwe profiel van de opleiding zouden over dit aspect op landelijk niveau goede afspraken moeten worden gemaakt.
- De onderzoekscomponent is verankerd in de opleiding, waarbij het auditteam de opleiding nadrukkelijk aanmoedigt de ingeslagen weg te blijven volgen en daarbij nieuwe initiatieven op het terrein van (toegepast) onderzoek en onderwijs te ontwikkelen.

Samenvattend beoordeelt het auditteam deze standaard als goed omdat er sprake is van een duidelijke betrokkenheid van het werkveld, de opleiding de adviezen vanuit dat werkveld serieus neemt en vervolgens verwerkt in de set eindkwalificaties en in het studieprogramma. De opleiding heeft de competenties goed in het 'DNA' van de opleiding verwerkt waarbij de onderzoekscomponent niet vergeten is. Dit alles onder de strakke regie van het management.

Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Toelichting NVAO: De inhoud en vormgeving van het programma stellen de toegelaten studenten in staat de beoogde eindkwalificaties te bereiken. De kwaliteit van het personeel en van de opleidingsspecifieke voorzieningen is daarbij essentieel. Programma, personeel en voorzieningen vormen een voor studenten samenhangende onderwijsleeromgeving.

Bevindingen

Studieprogramma

Het voltijd- en deeltijd curriculum van de Saxion opleiding SJD kenmerkt zich door nadruk op het werken met juridische casuïstiek. De student dient daarbij iedere competentie op een steeds hoger niveau te beheersen.

Zoals eerder aangegeven is werken met opdrachten afkomstig uit de praktijk kenmerkend voor de opleiding. Het auditteam onderstreept in dit verband het uitgangspunt van de opleiding dat de praktijkcomponent en de praktijkgerichte onderzoekscomponent een bijdrage moeten leveren aan de voorbereiding op de beroepsuitoefening. Binnen de integrale leerlijn, één van de leerlijnen die de opleiding onderscheidt, leren studenten deze authentieke vraagstukken uit de praktijk op te lossen.

Daarnaast kent de opleiding nog drie andere leerlijnen die kenmerkend zijn voor het hbo: de conceptuele leerlijn waarin studenten kennis van en inzicht in concepten, modellen en theorieën verwerven, de vaardigheidslijn waarin studenten zich beroepsvaardigheden eigen maken en tenslotte de studieloopbaanontwikkelingslijn. We komen hierop terug.

De opleiding heeft ervoor gekozen te werken met thema's uit de beroepspraktijk. Thema's en de bijbehorende competenties heeft de opleiding verdeeld over de vier studie jaren waardoor een samenhangend curriculum ontstaat dat in complexiteit toeneemt. Dus: is er het eerste studiejaar nog sprake van een sturend curriculum, van sturende docenten en van sturende opdrachten, naarmate de student vordert in zijn studie neemt de sturing af en verwacht de opleiding van de student steeds meer eigen initiatieven, zowel wat het handelen betreft als wat het zich zelfstandig eigen maken van de vakinhoud betreft.

De opleiding werkt met competentiekaarten waarop goed zichtbaar is welke competenties de opleiding onderscheidt en welke doelstellingen de student moet beheersen om over een bepaalde competentie te beschikken. De competentiekaarten werkt de opleiding bij op basis van actuele ontwikkelingen in het werkveld. De curriculumcommissie, bestaande uit docenten, is verantwoordelijk voor het studieprogramma en bewaakt in overleg met de beroepenveldcommissie SJD de actualiteit en daarmee de inhoud ervan. Zowel voltijd- als deeltijdstudenten zijn tevreden over de kwaliteit (actualiteit, diepgang, breedte) van het programma, zo bleek tijdens de audit.

Voltijd- en deeltijdcurriculum

Algemeen

Enkele karakteristieken. Voor beide curricula geldt dat binnen de conceptuele- en vaardigheidsleerlijn studenten de noodzakelijke kennis en vaardigheden verwerven. Voor beide varianten geldt dat tijdens de propedeuse gestart wordt met een inleiding in het recht gevolgd door een uitwerking in verschillende rechtsgebieden. Na de propedeuse vindt er een verdieping plaats en behandelt de opleiding de voor het vakgebied relevante delen van het recht zoals het vreemdelingenrecht, het arbeidsrecht, huurrecht, personen- en familierecht.

Het is goed dat de opleiding tevens veel aandacht besteedt aan de mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid van studenten. Bij de start van hun opleiding maken studenten een instaptoets op het gebied van taal. Bij een onvoldoende score dienen studenten de toets opnieuw te maken aan het einde van het eerste kwartiel nadat zij materiaal voor zelfstudie hebben bestudeerd. Studenten die ook dan niet slagen voor de toets volgen in het daaropvolgende kwartiel taallessen. Een voldoende score voor de taaltoets is een voorwaarde voor het behalen van de studiepunten voor de studieloopbaanontwikkeling. Het auditteam pleit ervoor de taaltoets ook verplicht te stellen voor deeltijdstudenten. De opleiding weet dat deeltijdstudenten dit relevant vinden. Tijdens de studie besteedt de opleiding daarnaast aandacht aan professionele gespreksvoering, omgaan met agressie en onderhandelingsvaardigheden.

Zoals de term aangeeft, integreren studenten binnen de kaders van de integrale leerlijn de kennis en vaardigheden die zij hebben verworven. Dit komt concreet tot uiting in de opdrachten die studenten maken. Dit gebeurt zowel in het eerste als tweede studiejaar. Studenten voeren tijdens de stage opdrachten uit die door de stagebiedende organisatie worden aangereikt. Daarnaast voeren ze enkele opdrachten uit die de opleiding hen meegeeft, zoals het maken van een *quick scan* om het bedrijf/de organisatie in korte tijd te leren kennen.

Voltijd

Binnen de voltijdvariant ligt in beide eerste studiejaar de nadruk sterk op kennisverwerving. Het derde en vierde studiejaar kenmerken zich door het toepassen van eerder verworven kennis, aangevuld met nog enkele nieuwe studieonderdelen. In het derde studiejaar lopen studenten tevens stage en in het laatste studiejaar volgen studenten hun minor en studeren zij af.

Ieder studiejaar is verdeeld in vier blokken (een periode van 10 weken). Eén blok komt overeen met één kwartiel. Tijdens de blokken van het eerste en tweede studiejaar, besteedt de opleiding o.a. aandacht aan: Juridische vaardigheden, Privaatrecht, Schuldsanering en faillissementsrecht en Sociaal zekerheidsrecht. Ieder studieonderdeel heeft een omvang van 3 EC's. Ieder kwartiel omvat vijf studieonderdelen waarmee het aantal EC's uitkomt op 15 EC's per kwartiel.

Deeltijd

Een opmerking vooraf hierbij: de Academie waar SJD deel van uitmaakt kent zogenoemde 'compacte opleidingen'. Zij zijn bestemd voor studenten die werkzaam zijn in het bij de opleiding behorende beroepenveld. Hiervoor gelden specifieke werkervaringseisen en is er verplicht intakegesprek. In feite, zo stelt het auditteam vast, komen de 'compacte' opleidingen overeen met deeltijdopleidingen. Tijdens de audit en in deze rapportage hanteren wij de meer gangbare term 'deeltijdopleiding'. De deeltijdopleiding is een vierjarig programma van 240 EC's waarbinnen deeltijdstudenten gedurende de studie twee maal 30 EC's vrijstelling aan kunnen vragen. Eenmaal 30 EC stage en eenmaal 30 EC minor. Deze vrijstellingen worden niet vooraf toegekend, maar tijdens de studie zodra aan de orde.

SJD deeltijdstudenten zijn werkzaam binnen het beroepenveld en zijn gewend om in teamverband te werken. Zij beschikken vaak al over basiskennis en basisvaardigheden die het werkveld vraagt. De SJD deeltijdvariant is verdeeld, evenals de voltijdvariant, in vier kwartelen van tien weken. Ook hier zijn de lesblokken thematisch van opzet en zijn zij gekoppeld aan de beroepspraktijk. De deeltijdvariant duurt formeel iets korter dan de voltijdopleiding (daarom spreekt Saxion hier over een 'compacte opleiding') namelijk drie jaar voor studenten van wie de examencommissie de door hen ingediende vrijstellingsverzoeken heeft gehonoreerd. De praktijk laat overigens zien dat maar weinig deeltijdstudenten in drie jaar deze opleiding met succes weten af te ronden. Veel studenten studeren zelfs langer dan studenten die de opleiding voltijd volgen.

Een vergelijking van het voltijd studieprogramma met het deeltijd studieprogramma laat zien dat de eerste twee studie jaren op onderdelen identiek zijn, zeker wat betreft de kenniscomponent. Deeltijdstudenten zijn tevreden over de vakinhoudelijke component van de opleiding en de ruime aandacht die binnen de opleiding bestaat voor de betekenis van de vakinhoud voor de praktijk.

Voor beide varianten geldt dat de juridische studieonderdelen in het tweede studiejaar voortbouwen op de basiskennis en vaardigheden uit het eerste studiejaar. Dus: naast verdiepende studieonderdelen maken voltijd- en deeltijdstudenten in het tweede studiejaar kennis met nieuwe rechtsgebieden. Voor het derde en vierde studiejaar geldt dat hier de juridische specialisaties/minoren voortbouwen op juridische kennis en vaardigheden uit de eerste helft van de studie.

Samenvattend stelt het auditteam vast dat de kennis- en vaardighedencomponent binnen beide varianten in voldoende mate is uitgekristalliseerd. De relevante studieonderdelen zijn in beide curricula opgenomen met daarin verwerkt een forse juridische component. Daarmee sluit de opleiding aan bij de behoefte vanuit het werkveld aan SJD'ers die over een goede juridische basis beschikken. De aandacht voor taalvaardigheden kan het werkveld waarderen.

Uitstroomprofielen

Onder Standaard 1 hebben wij al kort aandacht besteed aan de drie uitstroomprofielen. Elk uitstroomprofiel heeft een omvang van 90 EC, een forse omvang gelet op het totaal aantal EC's van 240, en bestaat uit een stage, een minor en de afstudeeropdracht. Werken we de drie profielen kort uit, dat ontstaat het volgende beeld:

- Het Algemene uitstroomprofiel volgen studenten die hun kennis en vaardigheden willen verbreden buiten de context van SJD en biedt de student de kans om een minor te volgen van een andere opleiding.
- Het uitstroomprofiel Dienstverlening richt zich op dienstverlening aan individuele cliënten. Centraal staan taken zoals het begeleiden van de cliënt, bemiddelen bij conflicten, onderhandelen, informeren en adviseren.
- Het uitstroomprofiel Recht biedt de student de gelegenheid zich te richten op dienstverlening aan teamleiders, personeelsadviseurs en beleidsmedewerkers. Studenten verdiepen zich binnen de kaders van de minor *Law* in het vakgebied Recht.

Stages

De stage vormt voor de studenten voltijd een essentieel onderdeel van hun studie. Voor deeltijdstudenten geldt dat hun eigen werkomgeving in feite de stageplek vormt. Het auditteam vindt het belangrijk dat studenten gedurende hun opleiding hun vakinhoudelijke kennis kunnen gebruiken binnen en kunnen toetsen aan de praktijk. Tussen vakinhoud en praktijk bestaat een duidelijke samenhang: het één staat in dienst van het ander. Bij het uitvoeren van zijn stage, heeft de student zijn vakinhoudelijke kennis nodig om verschillende beroepsrollen te kunnen vervullen. Welke rol(len) en competenties een accent krijgen tijdens de stage, hangt af van het door de student gekozen uitstroomprofiel.

Dus: binnen het uitstroombrofiel Dienstverlening staat het direct contact met een cliënt centraal. Loopt hij stage bij 'het Juridisch loket', dan zal hij op enig moment, vooral in de tweede helft van de tien maanden durende stage, geconfronteerd worden met cliënten en hun specifieke juridische probleem.

Uit evaluaties/enquêtes en tijdens de audit blijkt dat studenten de aansluiting opleiding-stage voldoende vinden.

Voor deeltijders geldt dat de scheiding opleiding en werkplek minder strikt is. Zij volgen de opleiding vooral om het hbo denk- en werkniveau te bereiken. De aansluiting opleiding en werkplek beoordelen zij als goed.

Organisaties waar studenten stage lopen, dienen te voldoen aan criteria die het auditteam als passend bij deze hbo-opleiding beoordeelt. De student, de begeleider vanuit de organisatie/instelling (praktijkbegeleider) en de stagedocent hebben tijdens de stage een aantal gesprekken waarbij het leerproces en dan gemaakte afspraken schriftelijk worden vastgelegd. Door stagebezoeken en de schriftelijke documentatie beoordeelt de stagedocent of de student aan alle verplichtingen heeft voldaan. De opleiding overlegt met praktijkbegeleiders de stage-invulling en licht toe op welke wijze de beoordeling van de stage plaatsvindt.

De opleiding heeft zicht op de kwaliteit van de stages en het oordeel van studenten over de stages. Voor veruit de meeste studenten draagt de module stagevoorbereiding bij aan de verheldering van de stagedoelen. Minder positief zijn zij over de ondersteuning vanuit de opleiding bij het vinden van een stageplek. Dit laatste is een aandachtspunt en onderkent de opleiding als een verbeterpunt. De stagehandleiding is helder evenals de voortgangsverslagen rond de stage. De stageterugkomdag vinden studenten vooral 'leuk' in plaats van zinvol en leerzaam. Een aandachtspunt, zo geeft de opleiding aan.

Studielast en contacturen

De studenten met wie het auditteam sprak, vonden de opleiding pittig, maar over het algemeen wel te doen. Sommige onderdelen, zoals de specialisaties noemden ze zwaar. De thema's zijn van voldoende niveau. Daarnaast is het te bestuderen lesmateriaal omvangrijk. Voor zowel de voltijd- als de deeltijdstudenten geldt dat zij goed moeten plannen. Voltijdstudenten besteden gemiddeld 35-40 uur aan hun studie. Dat is vooral afhankelijk van de studiefase waarin zij zich bevinden. Zij zijn, zo geven ze aan, daarvan iedere week 25-30 uur aanwezig op de opleiding. Voor deeltijdstudenten geldt dat zij per week, minimaal acht uur les volgen, opdrachten uitvoeren voor de opleiding en daarnaast thuis studeren.

Het aantal contacturen dat de voltijdvariant biedt is bovengemiddeld met het eerste en tweede studiejaar 25 contacturen per week. In de eerste helft van het vierde studiejaar zijn er 25 contacturen per week. In het derde studiejaar lopen studenten stage en volgen zijn hun minor. Voor de deeltijdvariant is het aantal contacturen gedurende het eerste, tweede en derde studiejaar acht uren.

Lectoraat

De opleiding SJD heeft geen eigen lectoraat. Het management spreekt in dit verband over een 'worsteling' om dit alsnog te starten. Het auditteam heeft uitgebreid gesproken met de lector van het lectoraat Governance. Hoewel dit lectoraat niet één-op-één aansluiting biedt op SJD, zijn er wel raakvlakken. De opleiding heeft het over 'dynamiek' die thans ontstaat door de inzet van deze lector. De opdracht van elk lectoraat luidt het naar buiten en naar binnen 'verankeren' van onderzoeksuitkomsten. De opleiding lijkt hierbij een modus te hebben gevonden waarbij het accent ligt op het verwerven van onderzoeksvaardigheden bij haar docenten. Een goed initiatief in dit verband is het om alle docenten te scholen op het terrein van onderzoeksvaardigheden.

Voor docenten is er géén plicht om onderzoek te doen, zij kunnen wel deelnemen aan onderzoek binnen het lectoraat. Zo houden zij hun vaardigheden op dat terrein op peil.

Het zijn in de regel de betere studenten die deel zullen nemen aan onderzoeksprogramma's binnen de kaders van het lectoraat. Zij kunnen daarnaast óók kiezen voor een *honours programme*. Dit is een driejarig programma dat breed oriënterend en vormend is en Saxion als aanvulling op het reguliere SJD programma aanbiedt. Het zgn. *Academy Honours programme* dat de academie waartoe SJD behoort aanbiedt, biedt de student de mogelijkheid om zich te verdiepen in het eigen beroepsdomein.

Literatuur

Het auditteam heeft de literatuurlijsten bestudeerd van beide varianten van de opleiding. Daaruit blijkt dat de opleiding gebruik maakt van met name Nederlandstalige literatuur. De gebruikte literatuur is voor beide varianten adequaat en actueel. Literatuur op het raakvlak van recht en sociale vakken is duidelijk aanwezig. Ook dienen studenten, zowel voltijd- als deeltijd, relevante specifiek juridische literatuur te bestuderen waaronder op het terrein van sociaal zekerheidsrecht, bestuursrecht, stafrecht en op het terrein van schuldsanering. Studenten meldden tijdens de audit, en dit onderschrijven enquêtes onder studenten, dat zij tevreden zijn over de voorgeschreven literatuur.

Docenten

Binnen de academie heeft SJD niet alleen een zelfstandige status, maar tevens een eigen docententeam sedert 2009. Cijfermatig beschikt SJD in Deventer over 17 docenten (in totaal ruim 13 fte's). Daarnaast is er sprake van een flexibele schil van drie docenten en zes supervisors. Tezamen ruim voldoende om het studieprogramma aan te bieden. Via een zogeheten taakverdelingsmodel houdt de academie de personeelsformatie op peil. De opleiding beschikt over een onderwijsplanningssysteem dat een actueel beeld geeft van de taakinzet per medewerker.

Bestudering van de cv's laat zien dat 11 van de 17 docenten over een academische graad beschikken. Zij hebben een juridische opleiding gevolgd of een opleiding op het terrein van de sociale wetenschappen. Uit de cv's blijkt verder dat de docenten beschikken over (ruime) ervaring op het terrein van recht en/of sociaal juridische dienstverlening. Meer concreet gaat het daarbij bijvoorbeeld om werkzaamheden binnen advocatenkantoren, rechtsbijstand, rechtswinkel of juridisch medewerker binnen een gemeente. Verschillende docenten zijn ook thans werkzaam als jurist in het werkveld, twee volgen een promotietraject. De relatie met het beroepenveld is goed. Sedert 2011 beschikt de opleiding over een docent recht met een ruime ervaring op het terrein van strafrecht en werken in een gedwongen kader. Hij is tevens teamleider binnen SJD. Vorig jaar is een docent geworven die beschikt over werkervaring binnen het Bureau Sociaal Raadslieden en een docent met ruime werkervaring binnen 'het Juridisch Loket'. Beide docenten zijn wo-opgeleid waarbij de opleiding een stap heeft gezet in het verder verhogen van het aantal wo-opgeleide docenten. Het geheel overziend, constateert het auditteam dat de kwaliteit van het docentenkorps goed is.

Om zicht te houden op binnen het docentenkorps beschikbare kennis besteedt de opleiding bij functioneringsgesprekken nadrukkelijk aandacht aan de expertise en de deskundigheidsbevordering van docenten. Tevens is vastgelegd op welke wijze de jaarlijkse scholingsplannen tot stand komen. In het 'Teamjaarplan 2013' besteedt de academie aandacht aan de scholing van docenten. Zij krijgen de gelegenheid om docentstages te lopen of op detachingsbasis beroepservaring te verwerven. Enkele docenten volgen een docentstage. Docenten die een masteropleidingen willen volgen, worden daartoe Saxion-breed gefaciliteerd. Ook binnen SJD is er sprake van een beleidslijn om bij de werving van nieuwe docenten wo-afgestudeerden aan te nemen en om zittende docenten aan te moedigen om een wo-opleiding op een voor de opleiding relevant terrein te volgen.

Zowel de voltijd- als de deeltijdstudenten geven tijdens de audit aan dat zij tevreden zijn over de vakinhoudelijke- en praktijkkennis van hun docenten. De didactische kwaliteiten scoren eveneens hoog. Wat dit laatste betreft volgen nieuwe docenten een introductie cursus van de academie en een didactische cursus. Een mentor begeleidt hen gedurende het eerste jaar van aanstelling.

Uit het eerder genoemde Teamjaarplan blijkt dat docenten tevreden zijn. Onderwerpen waar SJD hoog op scoort zijn: betrokkenheid, loyaliteit en verloopbestendigheid. Een punt van aandacht betreft het op de hoogte zijn van hetgeen leeft op de werkvloer, samen te vatten onder: communicatie vanuit het management. Het auditteam heeft met belangstelling de verbeterplannen bestudeerd waarin studenten hun mening geven over een studieonderdeel, waarop de docent vervolgens reageert en de opleiding aangeeft welke verbetermaatregelen zij neemt. Een inzichtelijk document dat de opleiding houvast biedt bij het op de hoogte blijven van de kwaliteit van het door haar geboden onderwijs.

Instroom

Wat betreft de toelatingseisen voor voltijdstudenten, volgt de opleiding de daarvoor wettelijke regels. Studenten met een afgeronde mbo-4 opleiding, een havo- of vwo diploma zijn toelaatbaar. Het lage taalvaardigheidsniveau van een groep studenten blijft, zoals eerder gemeld, een nadrukkelijk punt van aandacht.

Verreweg de meeste voltijd studenten stromen in vanuit het havo, daarna gevolgd door instroom vanuit het mbo, een beperkt aantal studenten stroomt in vanuit het vwo. Het aantal instromende studenten neemt jaar na jaar toe; zo steeg het aantal studenten dat in 2012 instroomde ten opzicht van het jaar daarvoor met 1/3^e. Het aantal instromende deeltijdstudenten is in dezelfde periode afgenomen.

In de eerste fase van de studie oriënteert de student zich op de beroepstaken en de organisaties op het terrein van SJD. Deze oriëntatie leidt tot een sollicitatie naar een plaats in de postpropedeuse. Dit moet vervolgens leiden tot een bewuste keuze door de student voor de opleiding en het beroep. Deeltijders hoeven niet te solliciteren. Voor hen geldt een verplicht intakegesprek waarin hun motivatie voor de opleiding en het beroep uitgebreid ter sprake komt.

De opleiding heeft de norm voor het bindend studieadvies opgetrokken naar 48 EC's (van de te behalen 60 EC's, het eerste studiejaar). Uitgangspunt is dat voltijdstudenten die tenminste 48 studiepunten behalen in de propedeuse, de opleiding met goed gevolg zullen/kunnen afronden. Voor deeltijders geldt geen negatief bindend studieadvies, wel krijgen zij een studieadvies. Ten gevolge van deze aanscherping, zo blijkt uit cijfers, is er geen sprake van méér voortijdige studie uitval. Een groter aantal studenten heeft ook de propedeuse in één jaar afgerond.

Om het studiesucces/het rendement verder te verbeteren, is de opleiding gestart met een intakeassessment voor alle eerstejaars studenten, waarbij de wederzijdse verwachtingen tussen opleiding en student besproken worden. Op academieniveau is de verwachting dat dit bijdraagt aan een meer doordachte studiekeuze door de student.

Voor deeltijdstudenten geldt dat er een individuele intakegesprek plaatsvindt, voorafgaand aan de start van opleiding, waarin de aard van de werkplek, hun werkervaring en hun potentiële geschiktheid ter sprake komen. Essentieel hierbij is, en de opleiding controleert dit, of zij binnen hun werksituatie de competenties kunnen behalen. Een vrijstellingsregeling is helder beschreven in de Onderwijs- en Examenregeling. De examencommissie is verantwoordelijk voor het incidenteel verlenen van vrijstellingen voor hele studieonderdelen. Het is niet mogelijk vrijstelling te krijgen voor het afstudeeronderzoek.

Studenten geven aan dat de opleiding voldoende aansluit op hun vooropleiding. Wel, zo blijkt, is er een vanzelfsprekend (niveau)verschil waarneembaar tussen de instroomgroepen studenten, afhankelijk van hun (onderwijs)achtergrond.

Studieloopbaanbegeleiding

Studenten zijn tevreden over begeleiding door en de studeerbaarheid van de opleiding. De studieloopbaanbegeleiding richt zich vooral op: het leren te leren, verantwoordelijkheid nemen, een professionele studie- en beroepshouding en het maken van keuzes binnen de studie. Met name in de studiefase na de propedeuse richt de begeleiding zich vooral op het maken van een gemotiveerde keuze voor een uitstroomprofiel en de studievoortgang.

Iedere student heeft vanaf het eerste jaar een studieloopbaanbegeleider.

Tweedejaarsstudenten hebben behalve gesprekken met hun begeleider ook een aantal coachingsgesprekken met vierdejaarsstudenten. Voor deeltijders geldt, dat zij tweewekelijks terecht kunnen op een spreekuur dat speciaal voor hen is ingericht. Studenten waarderen de begeleiding met een ruime voldoende.

Het auditteam stelt vast dat de studeerbaarheid van de SJD opleiding onder andere blijkt uit de wijze waarop de opleiding studenten begeleidt bij het zich eigen maken van de lesstof. Studenten geven aan voldoende begeleiding te krijgen tijdens de opleiding. Belangrijk voor hen is dat ze ook zonder afspraak terecht kunnen bij docenten voor vragen zonder dat de begeleider daarvan op de hoogte hoeft te zijn.

De academie beschikt over een kerngroep van studieloopbaanbegeleiders waarvan de leden regelmatig bijeen komen om werkwijze, probleemgevallen en nieuwe initiatieven te bespreken. De leden van de kerngroep werken het academiebeleid uit ten aanzien van de begeleiding van studenten. Een aantal jaren geleden hebben de leden een training gevolgd om hun coachingsvaardigheden te vergroten. Drie jaar geleden is deze training aangeboden aan alle studieloopbaanbegeleiders.

Voorzieningen

Het auditteam volstaat hier met het oordeel: een verzorgde leeromgeving. Mediatheek en lokalen zien er schoon uit. Studenten maken gebruik van voorzieningen die algemeen beschikbaar zijn voor studenten van de hele hogeschool. Studenten kunnen in de mediatheek terecht voor tijdschriftartikelen, zowel op papier als digitaal, en voor boeken. Voor de opleiding specifieke vakliteratuur is aanwezig.

De studieruimten zijn geschikt om zowel in groepsverband als alleen te werken. Het aantal pc's is ruim voldoende; tijdens de audit was het merendeel onbemand. De onderwijsruimten zien er schoon/verzorgd uit. Studenten zijn tevreden over het gebouw. Een punt van zorg bij het auditteam is de werkruimten voor docenten. Deze kunnen ruimhartiger. Wellicht kan het management dit als aandachtspunt in de beleidsontwikkeling de komende jaren meenemen.

De hogeschool beschikt over een digitale leeromgeving, waar studenten voor hen relevante informatie kunnen terugvinden en kunnen delen met medestudenten. Zo is in de documentatie voor studenten *Blackboard* beschreven evenals het studievolsysteem Bison (dient ook als onderwijscatalogus met daarin opgenomen een beschrijving de inhoud van de opleiding) en het e-mail programma Webmail. Zij functioneren volgens de studenten naar tevredenheid.

Weging en Oordeel

Het auditteam komt bij Standaard 2 tot het oordeel: goed. De volgende overwegingen hebben tot dit oordeel geleid.

- De opleiding geeft de student van beide varianten de gelegenheid om op goed gestructureerd wijze de SJD competenties te bereiken.
- Het auditteam is tevreden over het gevoerde beleid ten aanzien van de taalvaardigheid van beide groepen studenten.

- Het aantal uren dat voltijd- en deeltijdstudenten besteden aan hun studie is goed, het aantal contacturen is bovengemiddeld.
- De kwaliteit van de docenten is goed; het merendeel heeft een relevante wo-opleiding afgerond en beschikt over voor de opleiding werkervaring.
- De opleiding biedt studenten een voltijd- en deeltijdprogramma aan, dat aansluit bij de beginsituatie van instromende studenten. De norm voor een negatief bindend studieadvies is door de opleiding verhoogd, een goed initiatief dat ertoe geleid heeft dat het propedeuserendement verbeterd is.
- De studieloopbaanbegeleiding van de opleiding is gericht op een professionele beroepshouding en dient daarbij als een oriëntatie op het latere beroep.
- De voorzieningen zijn over het algemeen goed.

Samenvattend stelt het auditteam vast dat de opleiding een duidelijk gestructureerd en adequaat vormgegeven voltijd- en deeltijdcurriculum aanbiedt aan studenten die meer dan drie reguliere werkdagen contacturen hebben en die te maken hebben met een studieadvies dat streng genoemd kan worden. Het docententeam is op niveau, krijgt gelegenheid zich bij- en/of na te scholen in een werkomgeving die aan de standaarden voor een prettige werkomgeving voldoet. De opleiding besteedt aantoonbaar aandacht aan het op masterniveau krijgen van het docententeam. Reden voor het auditteam deze Standaard met een score 'goed' te beoordelen.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het gerealiseerde niveau blijkt uit de tussentijdse en afsluitende toetsen, de afstudeerwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren. De toetsen en de beoordeling zijn valide, betrouwbaar en voor studenten inzichtelijk.

Bevindingen

Examen- en toetscommissie

De academie waar SJD deel van uitmaakt, kent één examen- en één toetscommissie. Taken en bevoegdheden van zowel de examen- als de toetscommissie zijn duidelijk beschreven waarbij specifiek aandacht is besteed aan de mandaatbeschrijving van de toetscommissie.

Iedere opleiding binnen de academie heeft met één lid zitting in de examencommissie. Zij benoemt op basis van vooraf geformuleerde eisen examinatoren. Tot deze criteria behoren onder andere het beschikken over vakinhoudelijke kennis, een onderwijsbevoegdheid en een pedagogisch-didactische aantekening. Het management van de opleiding stuurt hier sterk op.

De examencommissie heeft de evaluatie van toetsen en examens gemandateerd aan de toetscommissie van de academie. Sinds een aantal jaren toetst/evalueert de toetscommissie steekproefsgewijs de kwaliteit van schriftelijke toetsen. Zij let daarbij concreet op de kwaliteit van toetsmatrijzen waaronder de verdeling van toetsvragen over de lesstof, het niveau van de vragen en op de antwoordmodellen. Toetsen die niet voldoen aan de criteria dienen thans opnieuw voorgelegd te worden aan de toetscommissie.

De toetscommissie rapporteert aan de examencommissie en overlegt met haar in geval van substantiële afwijkingen. Het auditteam heeft verslagen van de toetscommissie aan de examencommissie bestudeerd en beoordeelt deze als helder en inhoudelijk zeker belangrijk. Indien nodig wordt het management van de SJD opleiding geadviseerd om specifieke maatregelen te nemen als betrouwbaarheid en validiteit in het geding zijn. Nieuwe docenten zijn recent door het CITO getraind in het opstellen van toetsen. De overige docenten hebben deze training in 2011 gevolgd.

Toetsen

Sedert de laatste accreditatie, zo geeft de opleiding aan, is er sprake geweest van verdere ontwikkeling van het toetsbeleid, de toetsprocedures en de toetsinstrumenten. Het auditteam constateert dat het instituut hier op een gestructureerde wijze aandacht aan besteedt. Het auditteam is positief over de wijze waarop de academie in het algemeen en de opleiding SJD in het bijzonder inhoud geven aan toetsing en over de wijze waarop het beleid hieromtrent 'handen en voeten' krijgt. De uitvoering van het toetsbeleid, het ontwikkelen van toetsinstrumenten en de toetsen zelf zijn onderdeel van een proces dat de opleiding blijkbaar voortdurend tegen het licht houdt en waar nodig verbetert. Positief is verder dat binnen de academie en binnen de opleiding de taken en bevoegdheden op het terrein van examinering en toetsen eenduidig zijn belegd.

Binnen de verschillende leerlijnen onderscheidt de opleiding uiteenlopende toetsvormen. Toetsen binnen de conceptuele leerlijn en de vaardighedenleerlijn zijn individueel. Zo gebruikt de opleiding binnen de conceptuele leerlijn open vragen toetsen en multiple choice-toetsen. Voor de integrale leerlijn geldt dat de opleiding toetst op basis van een beroepsproduct dat studenten individueel of in groepsverband maken.

Binnen de vaardighedenleerlijn toetst de opleiding door middel van presentaties, assessment of reflectieverslagen. Voor de voltijd- en de deeltijdvariant maakt de opleiding gebruik van identieke toetsen, zowel wat vorm als wat inhoud betreft.

Wat betreft de toetsing van stages toets de opleiding in welke mate de student zijn stagedoelstellingen heeft bereikt. Dit gebeurt door een individuele beoordeling van het functioneren van de student op zijn stageplek, het uitvoeren van de opdracht en de mate waarin hij in staat is om te reflecteren op zijn professionele houding. Zowel de coach vanuit de opleiding als de coach op de werkplek beoordelen de student. Beide overleggen over het eindoordeel waarbij de opleidingscoach verantwoordelijkheid draagt voor het uiteindelijke oordeel.

Kwaliteit toetsen

Het auditteam heeft een groot aantal toetsen bestudeerd die de opleiding aanbiedt, verspreid over de verschillende studie jaren. Het betrof vooral kennistoetsen; zij gaven het auditteam een duidelijk beeld geven van de breedte én diepgang waarin de opleiding toetst. Gebleken is dat de toetsen van een voldoende niveau zijn: zij geven de student gelegenheid zowel kennis als inzicht te demonstreren. De vragen laten voldoende spreiding zien over de aangeboden studiestof.

Eindwerkstukken

Het auditteam stelt vast dat de opleiding de afgelopen jaren serieus werk heeft gemaakt van het eindniveau van haar studenten. Zo dient de onderzoekscomponent onvoorwaardelijk in het eindwerkstuk te zijn opgenomen. Studenten die afstuderen dienen in hun eindwerkstuk blijk te geven van een beheersing van zowel de sociaal juridische- als de onderzoekscomponent. In dit verband merkt het auditteam wel op dat de opleiding de onderzoeksvaardigheden inhoudelijk, naast de afstemming op de sociaal-wetenschappelijke methodologie, ook zou moeten afstemmen op juridisch onderzoek.

Verder stelt het auditteam vast dat de opleiding aantoonbaar het niveau van haar afgestudeerden tegen het licht houdt. Hier zijn alle docenten van de opleiding bij betrokken. Het Teamjaarplan, de evaluatie van het niveau van afstuderen (juni 2012), evaluatie afstuderen 2011 (zie hierna), de aanscherping van het beoordelingsprotocol, de pilot beoordeling niveau afstudeerders SJD (2013) en het verbeterplan zijn een exponent hiervan.

Wat betreft de beoordeling van eindwerkstukken is er sprake van een meer-ogen principe. Een tweede beoordelaar is thans, vanaf de start van de afstudeerfase betrokken bij de beoordeling van studenten. Een onafhankelijke afstudeercommissie toetst het plan van aanpak en geeft een *go/no go*. Er is sprake van een verhoging van het urenbudget voor de eerste en tweede beoordelaar. Ook zal een collega van een andere SJD opleiding betrokken worden bij een onderzoek naar het eindniveau van SJD eindwerkstukken.

Het auditteam heeft 20 eindwerkstukken voorafgaand aan de audit beoordeeld: 15 voltijd- en 5 deeltijdschipties. In een bijlage bij dit rapport zijn deze opgesomd. Het auditteam stelt vast dat alle eindwerkstukken van een tenminste voldoende niveau zijn. Het juridisch probleem is voldoende relevant en veelal voldoende beschreven en uitgewerkt. De literatuurlijsten zijn voldoende, maar zouden meer relevante artikelen kunnen bevatten.

Opvallend is dat de eindwerkstukken in een strak keurslijf lijken te zijn gegoten. Op zich begrijpelijk, gelet op de discussies binnen het hoger onderwijs over het afstudeerniveau. Ook hier is de strakke hand van het management goed zichtbaar. Een begrijpelijke en te verdedigen positie. Gevolg is wél, zo stelt het auditteam vast, dat er sprake lijkt te zijn van eenvormigheid bij de eindwerkstukken. Het 'speelse', meer creatieve en innovatieve karakter is verloren gegaan, zo lijkt het.

Het auditteam gaat er vooralsnog van uit dat de opleiding, naarmate management, docenten en studenten de hbo-eisen steeds meer in de vingers krijgen, studenten de gelegenheid krijgen ook buiten de vastgestelde paden te treden zonder dat het niveau van de eindwerkstukken daaronder lijdt.

De academie over het afstuderen

Na iedere afstudeerperiode voert het Bureau Kwaliteitszorg een tevredenheidsonderzoek uit onder studenten die een afstudeertraject hebben doorlopen. Uit de notitie 'Evaluatie afstuderen 2011' van de Academie Bestuur en Recht' blijkt dat student geen 'bovenmatige kennis- en vaardigheidstekorten bij zichzelf waarnamen'. De SJD studenten bleken de rol van de examinatoren van te voren niet altijd goed te kunnen inschatten. De 'aandachtsfunctionaris' van SJD wordt geadviseerd na te gaan of het nodig is de rol van de examinatoren te verduidelijken.

Student- en werkveldtevredenheid

De meerderheid van de studenten is tevreden over de opleiding. Dit geldt zowel voor de voltijd- als de deeltijdvariant van SJD. De aansluiting van de opleiding op de arbeidsmarkt beoordeelt het werkveld als goed. Het functieniveau van studenten past bij het opleidingsniveau. De werkloosheid onder startende SJD'ers was vrij laag, zeker voor de voltijdstudenten. Voor deeltijdstudenten lag dat percentage de afgelopen jaren hoger.

Weging en Oordeel

Het auditteam komt bij Standaard 3 tot het oordeel: voldoende. De volgende overwegingen hebben tot dit oordeel geleid.

- Examen- en toetscommissie zijn op een adequate wijze vormgegeven. De examencommissie voldoet aan de eisen zoals geformuleerd in de wet versterking besturing. De mandatering van de toetscommissie is duidelijk vormgegeven, zij voeren hun werkzaamheden op een adequate wijze uit.
- Het auditteam constateert dat de opleiding op een valide wijze toetst. De door de opleiding gehanteerde wijze van toetsen sluit aan bij de competenties, de doelstellingen en het curriculum. De kennistoetsen zijn op hbo-bachelorniveau wat diepgang en breedte betreft.
- De door het auditteam bestudeerde eindwerkstukken zijn van voldoende niveau. Het auditteam moedigt de opleiding aan de door haar ingeslagen weg wat betreft de kwaliteit van de scripties en de wijze van beoordeling de komende jaren vol te houden. Het keurslijf waarin de eindwerkstukken thans gegoten zijn, werpt zij daarbij af, zonder dat daarbij de kwaliteit van de eindproducten in het geding is.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het auditteam is van oordeel dat de door de SJD opleiding gehanteerde set competenties en de hiervan afgeleide doelstellingen in overeenstemming zijn met de eisen die het werkveld stelt aan hbo-bachelor afgestudeerde SJD'ers.

De opleiding speelt in voldoende mate in op recente inzichten uit het vakgebied en weet deze ontwikkelingen goed te verwerken in het curriculum. Het curriculum kent een goede balans tussen breedte en diepgang en maakt dan ook inhoudelijke een verzorgde en adequate indruk, waarbij de juridische component aan invloed wint in vergelijking met eerdere versies van het curriculum. Binnen de opleiding is sprake van een samenhangende leeromgeving, die de studenten de mogelijkheid geeft de competenties te verwerven.

De opleiding beschikt over vakbekwame docenten met voldoende theoretische en aan de praktijk gerelateerde kennis en ervaring. De samenwerking van de opleiding met het regionale werkveld beoordeelt het auditteam positief.

Positief is het auditteam over de maatregelen die de opleiding neemt om de schriftelijke uitdrukkingsvaardigheden bij studenten te verbeteren en over de wijze waarop de opleiding de rendementen analyseert en op basis daarvan maatregelen neemt deze te verbeteren.

De voorzieningen zijn op niveau. Studenten zijn tevreden over de opleiding, i.c. de vakinhoud, over de begeleiding en de informatievoorziening/communicatie die de opleiding, zo constateert het auditteam.

De examencommissie functioneert op een adequate wijze. Zij is recentelijk in de huidige vorm geïnstalleerd, heeft duidelijk ontwikkelingspotentieel, zet de juiste prioriteiten en houdt een vinger aan de pols wat betreft de kwaliteit en het niveau van de opleiding.

Uit de tussenproducten en de bestudeerde eindwerkstukken concludeert het auditteam dat de afgestudeerden na afronding van de opleiding beschikken over het hbo-bachelor niveau.

Het auditteam is op basis van het bovenstaande van oordeel dat de kwaliteit van de opleiding Sociaal-Juridische Dienstverlening van Saxion Hogeschool voldoende is.

6. AANBEVELINGEN

Hierna geven wij de opleiding een aantal aanbevelingen mee. Het betreft hier aanbevelingen die géén invloed hebben op de in deze rapportages opgenomen oordelen. Wel is het auditteam van mening dat deze aanbevelingen, mits opgevolgd, ertoe kunnen bijdragen dat de opleiding in kwalitatief opzicht verder verbetert.

- De werkveldcommissie zou uitgebreid moeten worden met mensen uit de private sector.
- Dat betekent ook een andere focus in het onderwijs, de SJD-er als ondernemer.
- De onderzoeksvaardigheden afstemmen (inhoudelijk) ook op juridisch onderzoek naast sociaal wetenschappelijke methodologie.
- Lectoraten onderling laten samenwerken ten einde een SJD lectoraat op te richten.
- Tot die tijd SJD-onderzoekers laten samenwerken met SJD lectoren (HU en HvA), daarna ook nog, maar dan via lector.
- Meer uitwisseling met SJD opleidingen/docenten/studenten in het land.
- Exploratie SJD over de landsgrenzen, primair Duitsland en België.
- De goede scripties publiceren als een trotse SJD reeks.
- Doe meer met studenten die boven het maaiveld uitsteken, onderzoeksstage, publicaties, congresbezoek.
- Ontwikkel de krachtige onderwijsmodules tot goed contractonderwijs voor het veld in samenspraak met de werkveldcommissie.
- Ontwerp een duidelijk(er) toekomstbeeld van SJD van Saxion.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen hbo-bachelor Sociaal-Juridische Dienstverlening voltijd/ deeltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde eindkwalificaties	goed
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	goed
Standaard 3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	voldoende
Algemeen eindoordeel	voldoende

BIJLAGE II Opleidingsspecifieke eindkwalificaties

Competentiekaarten SJD

Competentie 1	De SJD'er kan juridisch georiënteerde vragen en problemen van cliënten op methodische wijze behandelen. Hij weet deze te plaatsen in een sociale, maatschappelijke, culturele en persoonlijke context.		
	Kennis Body of Knowledge	Vaardigheden Body of Skills	Integratie kennis en vaardigheden: gedrag, houding en beroepsproducten
<p>Niveau 1. (minder complex, meer begeleiding) De student heeft een beeld van de juridische vraagstukken en problemen waar burgers mee te maken kunnen krijgen, en herkent de sociale, maatschappelijke, culturele en persoonlijke aspecten aan deze vraagstukken en problemen. De student kan eenvoudige/vereenvoudigde casuïstiek analyseren en op basis van deze analyse een plan van aanpak opstellen.</p>	<p>Cursussen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inleiding Recht • Staatsrecht • Bestuursrecht • Strafrecht • Privaatrecht • Schuldsanering- en faillissementsrecht • Methodiek 1 • Maatschappelijke aspecten van de SJD 	<p>Trainingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Communicatieve vaardigheden 1 • Juridische vaardigheden 1 • Communicatieve vaardigheden 2 • Probleemanalyse • Onderzoeksvaardigheden • Basisvaardigheden rapporteren 	<p>Integrale opdrachten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1.1 • 1.2 • 1.3 • 1.4 • SLB
<p>Niveau 2. (meer complex, minder begeleiding) De student kan meer complexe vraagstukken van cliënten analyseren, en daarbij rekening houden met de sociale, maatschappelijke, culturele en persoonlijke context. De student kan een plan van aanpak opstellen en</p>	<p>Cursussen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vreemdelingenrecht • Inleiding Sociaal zekerheidsrecht • Sociale zekerheid 2 • Personen- en familierecht • Methodiek 2 • Procesrecht 	<p>Trainingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Professionele gespreksvoering • Coaching • Levensbeschouwing en diversiteit • Signaleren en rapporteren 	<p>Integrale opdrachten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2.1 • 2.2 • 2.3 • 2.4 • SLB

uitvoeren.	<ul style="list-style-type: none"> • Belasting en toeslagen 		
Niveau 3. (complex, grote mate van zelfstandigheid) De bachelor kan juridisch georiënteerde vragen en problemen van cliënten op methodische wijze behandelen. Hij weet deze te plaatsen in een sociale, maatschappelijke, culturele en persoonlijke context.	Cursussen: <ul style="list-style-type: none"> • Patiënten- en consumentenrecht • Arbeidsrecht • Huurrecht 	Trainingen: <ul style="list-style-type: none"> • Stagevoorbereiding • Afstudeervorbereiding 	Integrale opdrachten: <ul style="list-style-type: none"> • 4.1 • SLB • Stage • Afstuderen (afhankelijk van opdracht)

Competentie 2	De SJD'er kan verschillende posities en rollen innemen en daarin functioneren. De SJD-er kan daar zorgvuldig in opereren in die zin dat steeds de belangen van cliënt, de organisatie en de wetgeving in onderlinge samenhang worden beschouwd.		
	Kennis Body of Knowledge	Vaardigheden Body of Skills	Integratie kennis en vaardigheden: gedrag, houding en beroepsproducten
Niveau 1. (minder complex, meer begeleiding) De student heeft een beeld van de verschillende posities en rollen van de SJD'er. De student heeft ervaring opgedaan met deze rollen in eenvoudige situaties. De student kan de belangen van cliënt en organisatie en de wetgeving in onderlinge samenhang heeft beschouwd.	Cursussen: <ul style="list-style-type: none"> • Maatschappelijke aspecten van de SJD • Bestuursrecht • Strafrecht • Privaatrecht • Methodiek 1 	Trainingen: <ul style="list-style-type: none"> • Probleemanalyse 	Integrale opdrachten: <ul style="list-style-type: none"> • 1.2 • 1.3 • 1.4

<p>Niveau 2. (meer complex, minder begeleiding)</p> <p>De student kan verschillende rollen en posities innemen. De student kan in meer complexe situaties opereren, en is in staat de belangen van cliënt en organisatie en de wetgeving in onderlinge samenhang te beschouwen.</p>	<p>Cursussen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schuldsanering- en faillissementsrecht • Methodiek 2 • Inleiding sociaal zekerheidsrecht • Sociaal zekerheidsrecht 2 • Arbeidsrecht • Personen- en familierecht 	<p>Trainingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderhandelen • Professionele gespreksvoering 	<p>Integrale opdrachten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2.1 • 2.2 • 2.3 • 2.4
<p>Niveau 3. (complex, grote mate van zelfstandigheid)</p> <p>De bachelor kan verschillende posities en rollen innemen en daarin functioneren. De SJD'er kan daar zorgvuldig in opereren in die zin dat steeds de belangen van cliënt, de organisatie en de wetgeving in onderlinge samenhang worden beschouwd.</p>	<p>Cursussen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vreemdelingenrecht • Overheidsfinanciën • Gedragsontwikkeling en gedragsproblematiek • Huurrecht 	<p>Trainingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Coaching • Mediation 2 • Stagevoorbereiding • Afstudeervoorbereiding 	<p>Integrale opdrachten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4.1 • 4.2 • SLB • Stage • Afstuderen

Competentie 3	De SJD'er is in staat zich te bedienen van verschillende werkwijzen zoals mondeling en schriftelijk adviseren en informeren, begeleiden, beschikken en rapporteren in zowel de prejudiciële fase als in de juridische procedure.		
	Kennis Body of Knowledge	Vaardigheden Body of Skills	Integratie kennis en vaardigheden: gedrag, houding, beroepsproducten
<p>Niveau 1. (minder complex, meer begeleiding)</p> <p>De student beheerst de basisvaardigheden van mondeling en schriftelijk adviseren en informeren. Tevens beschikt de student over de basisvaardigheden met betrekking tot rapporteren in de juridische procedure.</p>	<p>Cursussen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inleiding Recht • Staatsrecht • Bestuursrecht • Strafrecht • Privaatrecht • Sociaal zekerheidsrecht 1 • Schuldsanerings- en faillissementsrecht 	<p>Trainingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Communicatieve vaardigheden 1 • Juridische vaardigheden 1 • Basisvaardigheden rapporteren 	<p>Integrale opdrachten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1.3 • 1.4
<p>Niveau 2. (meer complex, minder begeleiding)</p> <p>De student beschikt over uitgebreidere mondelinge en schriftelijke vaardigheden. Deze vaardigheden kan de student inzetten in het proces van informeren, begeleiden, rapporteren en beschikken in zowel de prejudiciële fase als in de juridische procedure.</p>	<p>Cursussen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sociaal zekerheidsrecht 2 • Arbeidsrecht • Huurrecht • Personen- en familierecht • Patiënten- en consumentenrecht • Methodiek 2 • Mediation 1 	<p>Trainingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Communicatieve vaardigheden 2 • Signaleren en rapporteren • Onderhandelen • Omgaan met agressie • Professionele gespreksvoering 	<p>Integrale opdrachten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2.1 • 2.2 • 2.3 • 2.4
<p>Niveau 3. (complex, grote mate van zelfstandigheid)</p> <p>De bachelor is in staat zich te bedienen van verschillende werkwijzen zoals mondeling en schriftelijk adviseren en</p>	<p>Cursussen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Belasting en toeslagen • Vreemdelingenrecht • Procesrecht 	<p>Trainingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mediation 2 4.1 • Coaching 4.2 	<p>Integrale opdrachten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4.1 • Stage • Afstuderen (afhankelijk van opdracht)

informereren, begeleiden, beschikken en rapporteren in zowel de prejudiciële fase als in de juridische procedure.			
---	--	--	--

Competentie 4 De SJD'er verleent diensten met als doel de cliënt zoveel mogelijk in de gelegenheid te stellen zelf de kwestie af te handelen en eventuele nieuwe (vergelijkbare) situaties het hoofd te bieden waardoor de cliënt zich beter kan handhaven in de samenleving.			
	Kennis Body of Knowledge	Vaardigheden Body of Skills	Integratie kennis en vaardigheden: gedrag, houding en beroepsproducten
Niveau 1. (minder complex, meer begeleiding) De student kan in een eenvoudige praktijksituatie methodieken kiezen om de zelfredzaamheid van cliënten te vergroten.	Cursussen: <ul style="list-style-type: none"> Schuldsanering- en faillissementsrecht Methodiek 1 	Trainingen:	Integrale opdrachten: <ul style="list-style-type: none"> IO 1.4
Niveau 2. (meer complex, minder begeleiding) De student kan in een praktijksituatie methodieken kiezen en toepassen om de zelfredzaamheid van cliënten te vergroten.	Cursussen: <ul style="list-style-type: none"> Psychologie Mediation 1 Methodiek 2 	Trainingen: <ul style="list-style-type: none"> Onderhandelen Omgaan met agressie 	Integrale opdrachten: <ul style="list-style-type: none"> 2.1 2.2 2.3 2.4
Niveau 3. (complex, grote mate van zelfstandigheid) De bachelor verleent diensten met als doel de cliënt zoveel mogelijk in de gelegenheid te stellen zelf de kwestie af te handelen en eventuele nieuwe	Cursussen: <ul style="list-style-type: none"> Levensbeschouwing en diversiteit Gedragsontwikkeling en gedragsproblematiek 	Trainingen: <ul style="list-style-type: none"> Coaching 	<ul style="list-style-type: none"> Stage en supervisie/coaching

(vergelijkbare) situaties het hoofd te bieden waardoor de cliënt zich beter kan handhaven in de samenleving.			
--	--	--	--

Competentie 5			
De SJD'er zoekt en benut op een weloverwogen manier de discretionaire ruimte om –rekening houdend met de kaders van de organisatie en wet- en regelgeving- oplossingen op maat te realiseren.			
	Kennis Body of Knowledge	Vaardigheden Body of Skills	Integratie kennis en vaardigheden: gedrag, houding en beroepsproducten
Niveau 1. (minder complex, meer begeleiding) De student heeft een beeld van de betekenis van de discretionaire ruimte binnen het sociaal juridisch domein en heeft ervaring opgedaan met het benutten van deze discretionaire ruimte in eenvoudige situaties.	Cursussen: <ul style="list-style-type: none"> • Inleiding Recht • Staatsrecht • Bestuursrecht • Strafrecht • Privaatrecht • Intl. sociaal zekerheidsrecht • Schuldsanering- en faillissementsrecht • Methodiek 1 	Trainingen: <ul style="list-style-type: none"> • Juridische vaardigheden 1 • Probleemanalyse • Onderzoeksvaardigheden 	Integrale opdrachten: <ul style="list-style-type: none"> • 1.1 • 1.2 • 1.3 • 1.4
Niveau 2. (meer complex, minder begeleiding) De student is in staat om in niet al te complexe situaties op zoek te gaan naar de discretionaire ruimte en om deze op een weloverwogen manier te benutten om een oplossing op maat te realiseren.	Cursussen: <ul style="list-style-type: none"> • Sociaal zekerheidsrecht 2 • Arbeidsrecht • Ethiek • Huurrecht • Jeugd- en ouderenbeleid • Personen- en familierecht • Methodiek 2 	Trainingen: <ul style="list-style-type: none"> • Onderhandelen • Professionele gespreksvoering 	Integrale opdrachten: <ul style="list-style-type: none"> • 2.1 • 2.2 • 2.3 • 2.4

<p>Niveau 3. (complex, grote mate van zelfstandigheid) De bachelor zoekt en benut op een weloverwogen manier de discretionaire ruimte om –rekening houdend met de kaders van de organisatie en wet- en regelgeving- oplossingen op maat te realiseren.</p>	<p>Cursussen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vreemdelingenrecht • Rechtssociologie • Belasting en toeslagen • Procesrecht • Overheidsfinanciën • Patiënten- en consumentenrecht 	<p>Trainingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Coaching 	<p>Integrale opdrachten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4.1 • 4.2 • Stage en supervisie/coaching • Afstuderen
---	---	---	---

Competentie 6	De SJD'er kan de effecten van beleid en (internationale) wet- en regelgeving signaleren en/of onderzoeken. De SJD-er kan op basis daarvan op beleidsmatig niveau een bijdrage leveren aan de organisatie en/of de samenleving en betreft daarbij politiek-maatschappelijke ontwikkelingen.		
	Kennis Body of Knowledge	Vaardigheden Body of Skills	Integratie kennis en vaardigheden: gedrag, houding en beroepsproducten
<p>Niveau 1. (minder complex, meer begeleiding) De student kan in eenvoudige praktijksituaties de effecten van beleid en wet- en regelgeving signaleren en/of onderzoeken. De student is in staat zich een beeld te vormen van organisatiebelangen en politiek-maatschappelijke ontwikkelingen.</p>	<p>Cursussen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maatschappelijke aspecten • Methodiek 1 	<p>Trainingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Probleemanalyse • Onderzoeksvaardigheden 	<p>Integrale opdrachten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1.3 • 1.4
<p>Niveau 2. (meer complex, minder begeleiding) De student kan in een meer complexe situatie effecten van beleid en wet- en</p>	<p>Cursussen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schuldsanering- en faillissementsrecht • Inleiding sociale 	<p>Trainingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Signaleren en rapporteren • Onderhandelen • Professionele 	<p>Integrale opdrachten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2.1 • 2.2 • 2.3

<p>regelgeving signaleren en/of onderzoeken. De student kan dit vertalen in een eenvoudig beleidsadvies en middels dit advies op beleidsmatig niveau een bijdrage leveren aan de organisatie en/of samenleving.</p>	<p>zekerheidsrecht</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sociaal zekerheidsrecht 2 • Arbeidsrecht • Patiënten- en consumentenrecht • Huurrecht • Jeugd- en ouderenbeleid • Personen- en familierecht • Methodiek 2 	<p>gespreksvoering</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 2.4 • Stagevoorbereiding • SLB 2^e jaar
<p>Niveau 3. (complex, grote mate van zelfstandigheid) De bachelor kan de effecten van beleid en (internationale) wet- en regelgeving signaleren en/of onderzoeken. De SJD-er kan op basis daarvan op beleidsmatig niveau een bijdrage leveren aan de organisatie en/of de samenleving, en houdt daarbij rekening met politiek-maatschappelijke ontwikkelingen.</p>	<p>Cursussen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Belasting en toeslagen • Vreemdelingenrecht • Arbeidsrecht • Huurrecht • Overheidsfinanciën • Rechtssociologie 	<p>Trainingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afstudeervoorbereiding 	<p>Integrale opdrachten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4.1 • 4.2 • Stage en supervisie/coaching • Onderzoekopdracht stage • Afstuderen

Competentie 7 De SJD'er kan een goede samenwerking met andere professionals productief maken bij de integrale en systeemgerichte aanpak van multiproblematiek bij cliënten.			
	Kennis Body of Knowledge	Vaardigheden Body of Skills	Integratie kennis en vaardigheden: gedrag, houding en beroepsproducten
Niveau 1. (minder complex, meer begeleiding) De student kan samenwerken en heeft kennis van de integrale en systeemgerichte aanpak van multi-problematiek.	Cursussen: <ul style="list-style-type: none"> • Methodiek 1 	Trainingen: <ul style="list-style-type: none"> • Onderhandelen • Omgaan met agressie 	Integrale opdrachten: <ul style="list-style-type: none"> • 1.2 • 1.3 • 1.4
Niveau 2. (meer complex, minder begeleiding) De student kan in relatief eenvoudige situaties samenwerken binnen een integrale systeemgerichte context waarbij multi-problematiek een rol speelt.	Cursussen: <ul style="list-style-type: none"> • Methodiek 2 • Personen- en familierecht • Mediation1 • Psychologie 	Trainingen: <ul style="list-style-type: none"> • Professionele gespreksvoering • Onderhandelen • Omgaan met agressie 	Integrale opdrachten: <ul style="list-style-type: none"> • 2.1 • 2.2 • 2.3 • 2.4
Niveau 3. (complex, grote mate van zelfstandigheid) De bachelor kan een goede samenwerking met andere professionals productief maken bij de integrale en systeemgerichte aanpak van multi-problematiek bij cliënten.	Cursussen: <ul style="list-style-type: none"> • Jeugd- en ouderenbeleid • Gedragsontwikkeling en -problematiek 	Trainingen:	Integrale opdrachten: <ul style="list-style-type: none"> • 4.1 • 4.2 • Stage en supervisie/coaching • Afstuderen (afhankelijk van opdracht)

Competentie 8 De SJD'er kan kennis van de culturele achtergronden benutten in iedere fase van het dienstverleningsproces.			
	Kennis Body of Knowledge	Vaardigheden Body of Skills	Integratie kennis en vaardigheden: gedrag, houding en beroepsproducten
Niveau 1. (minder complex, meer begeleiding) De student heeft inzicht in verschillende culturele achtergronden en kan deze gebruiken bij het verklaren van eenvoudige praktijksituaties.	Cursussen: <ul style="list-style-type: none"> • Maatschappelijke aspecten van SJD 	Trainingen: <ul style="list-style-type: none"> • Signaleren en rapporteren 	Integrale opdrachten: <ul style="list-style-type: none"> • 1.2 • 1.3 • 1.4
Niveau 2. (meer complex, minder begeleiding) De student kan kennis van verschillende culturele achtergronden inzetten in een eenvoudige praktijksituatie binnen het dienstverleningsproces.	Cursussen: <ul style="list-style-type: none"> • Jeugd- en ouderenbeleid • Methodiek 2 • Psychologie • Ethiek 	Trainingen: <ul style="list-style-type: none"> • Professionele gespreksvoering • Interculturele aspecten 	Integrale opdrachten: <ul style="list-style-type: none"> • 2.1 • 2.2 • 2.3 • 2.4
Niveau 3. (complex, grote mate van zelfstandigheid) De bachelor kan kennis van de culturele achtergronden benutten in iedere fase van het dienstverleningsproces.	Cursussen: <ul style="list-style-type: none"> • Gedragsontwikkeling en gedragsproblematiek 4.2 • Levensbeschouwing en diversiteit • Vreemdelingenrecht 	Trainingen: <ul style="list-style-type: none"> • Coaching • Mediation 2 	<ul style="list-style-type: none"> • Stage en supervisie/coaching • Afstuderen (afhankelijk van opdracht)

Competentie 9 De SJD'er kan verantwoord keuzes maken in situaties waarin zich specifieke beroepsdilemma's voordoen.			
	Kennis Body of Knowledge	Vaardigheden Body of Skills	Integratie kennis en vaardigheden: gedrag, houding en beroepsproducten
Niveau 1. (minder complex, meer begeleiding) De student kan in praktijksituaties en casuïstiek beroepsdilemma's herkennen en omschrijven.	Cursussen: <ul style="list-style-type: none"> • Maatschappelijke aspecten • Methodiek 1 	Trainingen: <ul style="list-style-type: none"> • CVT 2 	Integrale opdrachten: <ul style="list-style-type: none"> • 1.3 • 1.4 • SLB 1^e jaar
Niveau 2. (meer complex, minder begeleiding) De student kan verantwoorde keuzes maken in eenvoudige praktijksituaties waarin zich beroepsdilemma's voordoen.	Cursussen: <ul style="list-style-type: none"> • Ethiek • Jeugd- en ouderenbeleid • Methodiek 2 	Trainingen: <ul style="list-style-type: none"> • Signaleren en rapporteren • Onderhandelen • Omgaan met agressie • Professionele gespreksvoering • Interculturele aspecten 	Integrale opdrachten: <ul style="list-style-type: none"> • 2.1 • 2.2 • 2.3 • 2.4 • Stagevoorbereiding
Niveau 3. (complex, grote mate van zelfstandigheid) De bachelor kan verantwoord keuzes maken in situaties waarin zich specifieke beroepsdilemma's voordoen.	Cursussen: <ul style="list-style-type: none"> • Rechtssociologie • Levensbeschouwing en diversiteit 	Trainingen: <ul style="list-style-type: none"> • Coaching • Afstudeervorbereiding 	Integrale opdrachten: <ul style="list-style-type: none"> • 4.1 • 4.2 • SLB • Stage en supervisie/coaching • Afstuderen (afhankelijk van opdracht)

BIJLAGE III Schematisch overzicht opleidingsprogramma

Document van de opleiding

Onderwijseenheden in de propedeuse

Kwartiel	Toetsvorm	Eenheid	Omschrijving	EC
Thema: oriëntatie op beroep en opleiding				
1.1	R	Integrale opdracht	Oriëntatie op beroep en opleiding	3
1.1	S	Cursus	Inleiding recht	3
1.1	S	Cursus	Maatschappelijke aspecten van de SJD	3
1.1	A	Training	Communicatieve vaardigheden 1	3
1.1	R	Training	Juridische vaardigheden	3
1.1		Training	Studieloopbaanontwikkeling	pm
Thema: Sociale kaart				
1.2	R	Integrale opdracht	Sociale kaart	3
1.2	S	Cursus	Staatsrecht	3
1.2	S	Cursus	Bestuursrecht	3
1.2	R	Training	Probleemanalyse	3
1.2	A	Training	Communicatieve vaardigheden 2	3
1.2		Training	Studieloopbaanontwikkeling	pm
Thema: Klantenbelangen				
1.3	R	Integrale opdracht	Klantenbelangen	3
1.3	S	Cursus	Privaatrecht	3
1.3	S	Cursus	Strafrecht	3
1.3	S	Training	Methodiek 1	3
1.3	S	Training	Onderzoeksvaardigheden	3
1.3		Training	Studieloopbaanontwikkeling	pm
Thema: Schuldhulpverlening				
1.4	R	Integrale opdracht	Schuldhulpverlening en dienstverleningsplan	3
1.4	S	Cursus	Schuldsanering en faillissementrecht	3
1.4	S	Cursus	Sociaal zekerheidsrecht, sociale verzekeringen	3
1.4	R	Training	Rapporteren	3
1.4		Training	Studieloopbaanontwikkeling	3

Legenda:

- S = schriftelijke toets
- R = opdracht
- A= assessment

Onderwijseenheden in de postpropedeuse

Kwartiel	Toetsvorm	Eenheid	Omschrijving	EC
Thema: Uitkeringen				
2.1	R	Integrale opdracht	Uitkeringen, aanvraag, bezwaar	3
2.1	S	Cursus	Sociale zekerheid, sociale voorzieningen	3
2.1	S	Cursus	Vreemdelingenrecht	3
2.1	A	Training	Signaleren en rapporteren	3
2.1	A	Training	Professionele gespreksvoering	3
2.1		Training	Studieloopbaanontwikkeling	
Thema: Arbeid en re-integratie				
2.2	R	Integrale opdracht	Arbeid en re-integratie	3
2.2	S	Cursus	Arbeidsrecht	3
2.2	S	Cursus	Ethiek	3
2.2	S	Training	Methodiek 2	3
2.2	A	Training	Onderhandelen	3
2.2		Training	Studieloopbaanontwikkeling	
Thema: Huisvesting en leefbaarheid				
2.3	R	Integrale opdracht	Huisvesting en leefbaarheid	3
2.3	S	Cursus	Huurrecht	3
2.3	S	Cursus	Jeugd- en ouderenbeleid	3
2.3	R	Training	Interculturele aspecten	3
2.3	A	Training	Omgaan met agressie/ agressie- en conflicthantering	3
2.3		Training	Studieloopbaanontwikkeling	
2.3		Training	Stagevoorbereiding	
Thema: Jeugdzorg; bestraffing of bescherming				
2.4	R	Integrale opdracht	Jeugdzorg; bestraffing of bescherming	3
2.4	S	Cursus	Personen- en familierecht	3
2.4	S	Cursus	Psychologie	3
2.4	S	Training	Rechtssociologie	3
2.4	S	Training	Mediation 1	3
2.4		Training	Studieloopbaanontwikkeling	
2.4		Training	Stagevoorbereiding	

Uitstroomprofiel: Dienstverlening

Het uitstroomprofiel "**Dienstverlening**" is bedoeld voor die studenten die voornamelijk contacten zullen onderhouden met cliënten. Dit uitstroomprofiel biedt een jaarstage van 10 maanden, waarbij het laatste half jaar van de stage wordt gekenmerkt als minor in de vorm van een beroepspraktijk (voortgang van de stage).

Daarna volgt een uitbreiding van het major programma in 4.1 en 4.2, tot slot het afstuderen.

Kwartiel	Eenheid	Omschrijving	EC
Thema: Beroepspraktijk			
3.1	Stage	Stage	pm
3.1	Training	Supervisie	pm
3.2	Stage	Stage	24
3.2	Training	Supervisie	pm
3.3	Minor	Minor beroepspraktijk	pm
3.3	Training	Supervisie	6
3.4	Minor	Minor beroepspraktijk	30
3.4	Training	Intervisie	pm
Thema: Belastingen en toeslagen			
4.1	Integrale opdracht	Belastingen en toeslagen	3
4.1	Cursus	Belastingen en toeslagen	3
4.1	Cursus	Procesrecht	3
4.1	Cursus	Overheidsfinanciering	3
4.1	Training	Mediation 2	3
Thema: Gedrag en begeleiding			
4.2	Integrale opdracht	Casuïstiek rondom reclassering	3
4.2	Cursus	Patiënten- en consumentenrecht	3
4.2	Cursus	Gedragsonwikkeling en gedragsproblematiek	3
4.2	Training	Coaching	3
4.2	Training	Levensbeschouwing en diversiteit	3
Afstuderen			
4.3	Afstuderen	Afstuderen	pm
4.4	Slo	Studieloopbaanontwikkeling, exitgesprek	3
4.4	Afstuderen	Afstuderen	27

Uitstroomprofiel: Recht

Het uitstroomprofiel "**Recht**" omvat een stage van 5 maanden (30 ec), minor Law, afstuderen.

Dit profiel kan goed bruikbaar zijn voor studenten die de ambitie hebben om in functies werkzaam te zijn, anders dan de bij de directe cliëntcontacten. Zoals bijvoorbeeld een (juridische) informatie- en adviesfunctie voor werkgevers, leidinggevendenden of werknemers.

Kwartiel	Eenheid	Omschrijving	EC
Stage			
3.1	Stage	Stage	pm
3.1	Training	Coaching stage	pm
3.2	Stage	Stage	27
3.2	Training	Coaching stage	3
3.3 en 3.4	Minor	Verdiepende minor LAW <ul style="list-style-type: none"> - <i>Algemeen bestuursrecht</i> - <i>Bijzonder bestuursrecht</i> - <i>Rechtshandhaving</i> - <i>Straf(proces)recht</i> - <i>Vermogensrecht</i> - <i>Notarieel recht</i> - <i>Internationaal privaatrecht</i> - <i>Internationaal publiekrecht</i> - <i>Studentenrechtbank plus</i> - <i>Alternatieve geschilbeslechting</i> 	30
Thema: Belastingen en toeslagen			
4.1	Integrale opdracht	Belastingen en toeslagen	3
4.1	Cursus	Belasting en Toeslagen	3
4.1	Cursus	Procesrecht	3
4.1	Cursus	Overheidsfinanciering	3
4.1	Training	Mediation 2	3
Thema: Gedrag en begeleiding			
4.2	Integrale opdracht	Casuïstiek rondom reclassering	3
4.2	Cursus	Patiënten- en consumentenrecht	3
4.2	Cursus	Gedragsontwikkeling en gedragsproblematiek	3
4.2	Training	Coaching	3
4.2	Training	Levensbeschouwing en diversiteit	3
Afstuderen			
4.3	Afstuderen	Afstuderen	pm
4.4	Slo	Studieloopbaanontwikkeling, exitgesprek	3
4.4	Afstuderen	Afstuderen	27

Uitstroomprofiel ´Algemeen´

Studenten kunnen gebruik maken van een derde uitstroomprofiel: **Algemeen**.

Daarin zit een vrije minorkeuze, zodat ABR OER-technisch aan de voorwaarden voldoet indien studenten minoren willen volgen bij andere academies of buiten Saxion.

De algemene route is in wezen een alternatieve route voor studenten die niet willen kiezen voor “Dienstverlening” of “Recht”, omdat zij reeds een persoonlijke studieroute hebben vastgesteld. Daarmee blijft het beginsel, iedere student heeft een vrije minorkeuze, bestaan.

Kwartiel	Eenheid	Omschrijving	EC
Stage			
3.1	Stage	Stage	pm
3.1	Training	Coaching stage	pm
3.2	Stage	Stage	27
3.2	Training	Coaching stage	3
3.3 en 3.4	Minor	Vrije minor of keuze minor	30
Thema: Belastingen en toeslagen			
4.1	Integrale opdracht	Belastingen en toeslagen	3
4.1	Cursus	Belastingen en toeslagen	3
4.1	Cursus	Procesrecht	3
4.1	Cursus	Overheidsfinanciering	3
4.1	Training	Mediation 2	3
Thema: Gedrag en begeleiding			
4.2	Integrale opdracht	Casuïstiek rondom reclassering	3
4.2	Cursus	Patiënten- en consumentenrecht	3
4.2	Cursus	Gedragsontwikkeling en gedragsproblematiek	3
4.2	Training	Coaching	3
4.2	Training	Levensbeschouwing en diversiteit	3
Afstuderen			
4.3	Afstuderen	Afstuderen	pm
4.4	Slo	Studieloopbaanontwikkeling, exitgesprek	3
4.4	Afstuderen	Afstuderen	27

Compact jaar 1

Kwartiel	Toetsvorm	Eenheid	Omschrijving	EC
Thema: oriëntatie op beroep en opleiding				
1.1	R	Action learning opdracht en Juridische vaardigheden	Oriëntatie op beroep en opleiding	6
1.1	S	Cursus	Inleiding recht	3
1.1	S	Cursus	Maatschappelijke aspecten van de SJD	3
1.1	A	Training	Communicatieve vaardigheden 1	3
1.1		Themadag	Introductie/kennismaking en Schriftelijke communicatie	pm
Thema: sociale kaart				
1.2	R	Action learning opdracht en Juridische vaardigheden	Sociale kaart	6
1.2	S	Cursus	Staatsrecht	3
1.2	S	Cursus	Bestuursrecht	3
1.2	R	Training	Probleemanalyse	3
1.2		Themadag	Communicatieve vaardigheden 2	pm
Thema: klantenbelangen				
1.3	R	Action learning opdracht	Klantenbelangen	6
1.3	S	Cursus	Privaatrecht	3
1.3	S	Cursus	Strafrecht	3
1.3	R	Training	Methodiek 1	3
1.3		Themadag	Klachtbehandeling, signalering en preventie	pm
Thema: Schuldhulpverlening				
1.4	R	Action learning opdracht	Schuldhulpverlening en dienstverleningsplan	6
1.4	S	Cursus	Schuldsanering en faillissementrecht	3
1.4	S	Cursus	Sociaal zekerheidsrecht, sociale verzekeringen	3
1.4	R	Training	Onderzoeksvaardigheden	3
1.4		Themadag	Rapporteren	pm

Compact jaar 2

Kwartiel	Toetsvorm	Eenheid	Omschrijving	EC
Thema: uitkeringen				
2.1	R	Action learning opdracht	Uitkeringen, aanvraag, bezwaar	6
2.1	S	Cursus	Sociale zekerheid, sociale voorzieningen	3
2.1	S	Cursus	Vreemdelingenrecht	3
2.1	R	Training	Supervisie 1	3
2.1		Themadag	Professionele gespreksvoering 1	pm
Thema: arbeid en re-integratie				
2.2	R	Action learning opdracht	Arbeid en re-integratie	6
2.2	S	Cursus	Arbeidsrecht	3
2.2	S	Cursus	Ethiek	3
2.2	R	Training	Supervisie 2	3
2.2		Themadag	Onderhandelen	pm
Thema: huisvesting en leefbaarheid				
2.3	R	Action learning opdracht	Huisvesting en leefbaarheid	6
2.3	S	Cursus	Huurrecht	3
2.3	S	Cursus	Jeugd- en ouderenbeleid	3
2.3	R	Training	Supervisie 3	3
2.3		Themadag	Omgaan met agressie	pm
Thema: jeugdzorg; bestraffing of bescherming				
2.4	R	Action learning opdracht	Jeugdzorg; bestraffing of bescherming	6
2.4	S	Cursus	Personen- en familierecht	3
2.4	S	Cursus	Psychologie	3
2.4	R	Training	Rechtssociologie	3
2.4		Themadag	Professionele gespreksvoering 2	pm

Compact jaar 3

Kwartaal	Toetsvorm	Eenheid	Omschrijving	EC
Thema: onderzoek in de beroepspraktijk				
3.1	R	Action learning	Onderzoeksopdracht / beroepspraktijk	6
3.1	S	Cursus	Patiënten- en consumentenrecht	3
3.1	S	Cursus	Methodiek 2	3
3.1	R	Training	Interculturele aspecten	3
3.1		Themadag	Afstudeervoorbereiding (verplicht)	pm
Keuzeprogramma				
3.2	R	Cursus	Belastingen en toeslagen	6
3.2	S	Cursus	Gedragsontwikkeling en gedragsproblematiek	3
3.2	S	Cursus	Overheidsfinanciering	3
3.2	A	Training	Coaching	3
3.2		Themadag	Mediation 2	pm
Afstuderen				
3.3		Afstuderen		pm
3.4		Afstuderen		30

BIJLAGE IV Programma, werkwijze en beslisregels

Auditprogramma Beperkte Opleidingsbeoordeling t.b.v. bachelor Sociaal-Juridische Dienstverlening op 20 maart 2013 Saxion, vestiging Deventer.

Samenstelling auditteam:

Drs. G.J. Stoltenborg, voorzitter
 Mr. H.J.L.M. van de Luytgaarden, vakdeskundige
 Drs. J.A. Waal, werkvelddeskundige
 Mevr. K. Schouten, student
 Drs. G.W.M.C. Broers, secretaries

Tijd	Locatie		Mogelijke gespreksonderwerpen
08.00 – 08.15	A 264	Inloop & ontvangst auditteam	
08.15 – 09.15	A 264	Intern overleg auditteam	
09.15 – 10.00	A 264	<u>Managementteam:</u> Mr. D.J. (Dick) Sweitser, directeur Mr. B. (Bert) Wildering, opleidingsmanager SJD Mr.dr.s. M.J.B. (Mark) Dorenbusch, teamleider SJD	<u>gespreksonderwerpen:</u> eigenheid opleiding – ambities – hbo-niveau – relatie beroepenveld – internationalisering – onderzoeksdimensie
10.00 – 10.15		Pauze	
10.15 – 11.15	A 264	<u>Docenten:</u> Drs. C.M. (Christina) van der Draaij K.G. (Klara) Geerligs BA Mr. J.C. (Coen) de Heer H.W. (Dick) Hoekman Bc Ir. A. (Anneke) Parent M. (Merijn) Ritmeester MSc W. (Willeke) van der Tang Bc	<u>gespreksonderwerpen:</u> realisatie samenhangende onderwijsleeromgeving – inhoud en vormgeving programma – eigen inkleuring programma – keuze werkvormen – onderzoekslijn – stage – internationale component – relatie docenten beroepenveld – eigen deskundigheid docenten
11.15 – 12.15	A 264	<u>Studenten :</u> A. (Annet) Roelvink 1 ^e jr voltijd R.M. (Ruth) Kolthof 2 ^e jr voltijd M. (Matthijs) Oudbier 2 ^e jr voltijd A. (Armine) Alaverdyan 3 ^e jr voltijd J. (Jan) Kuipers 4 ^e jr voltijd S.N. (Sjardé) Bolhaar 4 ^e jr voltijd M.M. (Mariska) Michel 1 ^e jr compact M.G. (Maaïke) Knol 2 ^e jr compact A.L.D. (Anja) Peursum 3 ^e jr compact	<u>gespreksonderwerpen:</u> kwaliteit en relevantie programma – studeerbaarheid – aansluiting – toetsen en beoordelen – kwaliteit docenten – opleidingsspecifieke voorzieningen – eigen producten
12.15 – 13.00	A 264	Lunch auditteam	Interne terugkoppeling
Tijd	Locatie		Mogelijke gespreksonderwerpen
13.00 – 13.30	A 264	Open spreekuur	
		Rondleiding opleidings specifieke voorzieningen en inzien materiaal <u>Rondleiding:</u> Drs. C.M. (Christina) van der Draaij	

Tijd	Locatie		Mogelijke gespreksonderwerpen
13.30 – 14.15	A 264	<u>Professionalisering/lectoraat:</u> Dr. F.B.A. (Frans) Jorna, Associate-professor of Governance Mr. E.D. (Ellis) van Dooren, Lectoraat Gebiedsontwikkeling en Recht S. (Sanne) Wassink BSc ,lid kenniskring Mr.drs. M.J.B. (Mark) Dorenbusch, teamleider SJD Drs. M.D. (Maarten) Kruijmelaar, docent onderzoeksvaardigheden	<u>gespreksonderwerpen:</u> deskundigheidsbevordering/pop docenten – onderzoek doen – lectoraat en kenniskring
14.15 – 14.30		Pauze	
14.30 – 15.15	A 264	<u>Werkveldvertegenwoordiging:</u> F. Hommels, Gemeente Hof van Twente F. Freriksen MBA, UWV WERKbedrijf Deventer <u>Alumni</u>	<u>gespreksonderwerpen:</u> contacten met opleiding over onder andere: actuele ontwikkelingen en doorvertaling naar programma - andere wensen vanuit het werkveld – eigen inkleuring opleiding - stage en begeleiding – onderzoekscomponent - niveau
15.15 – 16.00	A 264	<u>Examencommissie:</u> Mr. E. (Esther) Lankamp, vz Excie Drs. C.M. (Christina) van der Draaij, lid Excie SJD M.G.A. (Margo) Wesselink, lid Excie voor DT opl. <u>Toetscommissie:</u> Drs. P.M.M. (Paul) Schunselaar, vz Toetscie Drs. M.D. (Maarten) Kruijmelaar, Bureau Kwaliteitszorg Mr. R. (Robert) Veldman, lid Toetscie	<u>gespreksonderwerpen:</u> Bevoegdheden en taken examencommissie en toetscommissie - rol in de interne kwaliteitszorg toetsing - resultaten
16.00 – 16.15	A 264	Interne terugkoppeling: <i>pending issues</i> Inzien materiaal	
16.15 – 16.30	A 264	<i>Pending issues</i> (alle gesprekspartners zijn hiervoor beschikbaar)	
	A 264	Inzien materiaal	
16.30 – 17.30	A 264	Interne terugkoppeling: beoordeling	
17.30	A 247	Terugkoppeling	

Werkwijze

Bij de beoordeling van de opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde "Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs" van 22 november 2011. Daarin staan de standaarden vermeld waarop een Evaluatiebureau zich bij de beperkte opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan een Evaluatiebureau moet bepalen of de basiskwaliteit van die opleiding als voldoende kan worden beoordeeld.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditteam zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van beide opleidingsvarianten. De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditteam geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Verantwoording keuze gesprekspartners

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditteam met in achtname van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Een open spreekuur maakte deel uit van het programma. Het auditteam heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding het open spreekuur tijdig en op correcte wijze onder de aandacht heeft gebracht van studenten en medewerkers.

Het oordeel van het auditteam vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een onderwerp 'onvoldoende', 'voldoende', 'goed' of 'excellent' scores. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskaders accreditatiestelsel hoger onderwijs, 22 november 2011'.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de basiskwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende kader genoemde standaarden voor basiskwaliteit.

Beperkte opleidingsbeoordeling

- Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval 'onvoldoende' indien standaard 1 of 3 als 'onvoldoende' beoordeeld wordt. Een onvoldoende bij standaard 1 kan niet leiden tot het toekennen van een herstelperiode door de NVAO.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'goed' zijn indien ten minste twee standaarden als 'goed' worden beoordeeld; waaronder in elk geval standaard 3.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'excellent' zijn indien ten minste twee standaarden als 'excellent' worden beoordeeld; waaronder in elk geval standaard 3.

BIJLAGE V Lijst geraadpleegde documenten

Lijst geraadpleegde documenten, conform richtlijn van de NVAO

- Kritische reflectie opleiding
- Organigram instelling / Organigram opleiding.
- Domeinspecifiek referentiekader en de eindkwalificaties / Schematisch programmaoverzicht.
- Inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programmaonderdelen, met vermelding van
 - eindkwalificaties, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht / aanbevolen), betrokken docent(en) en studiepunten.
- Onderwijs- en examenregeling – OER.
- Overzicht van het ingezette personeel
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
 - differentiatie in graad uitgedrukt in % van het totaal.
- Overzichtslijst van *alle* afstudeerwerkstukken van de laatste twee jaar (of van portfolio's / werkstukken waaruit het door de student bereikte eindniveau kan worden afgeleid).
- Overzicht van de contacten met het werkveld.
- Rapport van de Instellingstoets Kwaliteitszorg;
- Samenvatting en analyse recente evaluatieresultaten en relevante managementinformatie.
- Verslagen overleg in relevante commissies / organen.
- Documentatie over student- en docenttevredenheid.
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
- Handboeken en overig studiemateriaal.
- onderwijsbeleidsplan;
- personeels(beleid)plan voorzieningenplan;
- kwaliteitszorgplan;
- Door het panel te bepalen representatieve selectie van (20) afstudeerwerkstukken van de afgelopen twee jaar met beoordelingscriteria en normering.
Overzicht van 20 afstudeerwerkstukken op studentnummer:

1. 135435
2. 96744
3. 90388
4. 127302
5. 140939
6. 99538
7. 99700
8. 128136
9. 128179
10. 136046
11. 128840
12. 110599
13. 97569
14. 98388
15. 110666
16. 99592
17. 89333
18. 2423402
19. 91078
20. 129760

BIJLAGE VI Overzicht auditteam

Samenstelling, korte functiebeschrijvingen (cv's) en onafhankelijkheidsverklaringen van voorzitter, leden en secretaris.

Naam (inclusief titulatuur)	Rol (voorzitter / lid / student-lid / secretaris)	Domeindeskundige (ja / nee)
De heer drs. G.J. Stoltenborg	voorzitter	nee
De heer mr. H.J.L.M. van de Luytgaarden	Lid	ja
De heer drs. J.A. Waal	Lid	ja
Mevrouw K. Schouten	Student-lid	nee

III Secretaris/Coördinator

De heer drs. G.W.M.C. Broers	secretaris	Gecertificeerd
------------------------------	------------	----------------

Korte functiebeschrijvingen panelleden

1	De heer G.J. Stoltenborg is senior adviseur bij de Hobéon Groep BV, heeft specifieke deskundigheid op het gebied van onderwijs en kwaliteitszorg en ervaring als lead-auditor in het hoger (beroeps)onderwijs.
2	De heer Van de Luytgaarden is verbonden aan de Hogeschool Zuyd als lector Recht in Europa.
3	De heer J.A. Waal is jurist en algemeen directeur van het Juridisch Loket.
4	Mevrouw K. Schouten is SJD-student aan de Hogeschool Utrecht.

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende (naam en privé adres)

Drs. G.J. Stoltenborg

is als voorzitter gevraagd voor beoordeling van de opleiding:

Sociaal Juridische Dienstverlening

aangevraagd door de instelling:

Saxion Hogeschool

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

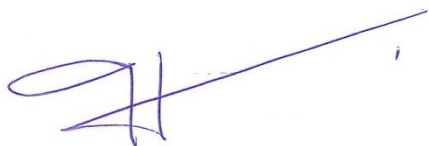
Plaats:

Den Haag

Datum:

30 januari 2013

Handtekening:

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende (naam en privé adres)

Mr. H.J.L.M. van de Luijngaarden

is als deskundige gevraagd voor beoordeling van de opleiding:

Sociaal Juridische Dienstverlening

aangevraagd door de instelling:

Saxion Hogeschool

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

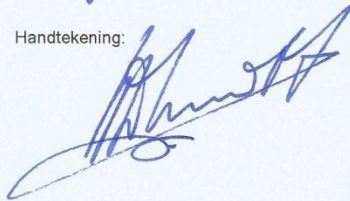
Plaats:

Zierikzee

Datum:

31 januari 2013

Handtekening:

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondertekende (naam en privé adres)

Drs. J.A. Waal

Ruydaallaan 23

3729CB Bilthoven

is als deskundige gevraagd voor beoordeling van de opleiding:

Sociaal Juridische Dienstverlening

aangevraagd door de instelling:

Saxion Hogeschool

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Plaats: Bilthoven

Datum: 30/01/2013

Handtekening:

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende (naam en privé adres)

Mw. K. Schouten

is als student gevraagd voor beoordeling van de opleiding:

Sociaal Juridische Dienstverlening

aangevraagd door de instelling:

Saxion Hogeschool

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Plaats:

UTRECHT

Datum:

31/01/12

Handtekening:

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende (naam en privé adres)

Drs. G.W.M.C. Broers

is als secretaris gevraagd voor beoordeling van de opleiding:

Sociaal Juridische Dienstverlening

aangevraagd door de instelling:

Saxion Hogeschool

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Plaats:

Leiden,

Datum:

27/1 2017

Handtekening:

Strategische dienstverlener voor kennisintensieve organisaties

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

T (070) 30 66 800

F (070) 30 66 870

E info@hobeon.nl

I www.hobeon.nl